YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu kolmas jaosto)

5 päivänä kesäkuuta 2001 *

Asiassa T-6/99,

ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, kotipaikka Riesa (Saksa), edustajinaan asianajajat W. M. Kühne ja S. Bauer, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

jota tukevat

Saksan liittotasavalta, asiamiehinään W.-D. Plessing ja C.-D. Quassowski,

ja

Freistaat Sachsen, edustajinaan asianajajat J. Sedemund ja T. Lübbig, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijoina,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään D. Triantafyllou ja P. Nemitz, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan Saksan ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH:lle, Riesa (Sachsen), myöntämistä tuista 11 päivänä marraskuuta 1998 tehdyn komission päätöksen 1999/580/EHTY (EYVL L 220, s. 28),

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Azizi sekä tuomarit P. Mengozzi, K. Lenaerts, R. M. Moura Ramos ja M. Jaeger,

kirjaaja: hallintovirkamies G. Herzig,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 5.12.2000 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Riita-asiaa koskevat oikeussäännöt ja tosiseikat

1 Kantaja on Saksan oikeuden mukaan perustettu terästeollisuusyritys, jossa määräysvaltaa käyttää italialainen Feralpi-konserni, joka myös tuottaa terästä. Kantajan kotipaikka ja tuotantolaitokset sijaitsevat Riesassa (Sachsen), Saksassa.

2 Komissio hyväksyi 1.3.1993 päivätyllä kirjeellä terästeollisuudelle myönnettävää tukea koskevista yhteisön säännöistä 27 päivänä marraskuuta 1991 tehdyn komission päätöksen 3855/91/EHTY (EYVL L 362, s. 57; jäljempänä viidennet terästukisäännöt) 5 artiklan kolmannen luetelmakohdan nojalla Saksan viranomaisten kantajalle myöntämän 19,55 miljoonan Saksan markan (DEM) investointiavustuksen, 5,3 miljoonan DEM:n investointien verohelpotuksen ja 60,8 miljoonan DEM:n valtiontakauksen (tukiasia N 351/92).

3 Komissio hyväksyi 13.1.1995 päivätyllä kirjeellä viidensien terästukisääntöjen 5 artiklan mukaisesti Saksan viranomaisten kantajalle myöntämän 11,73 miljoonan DEM:n investointiavustuksen, 4,08 miljoonan DEM:n investointien verohelpotuksen, alueelliseen ympäristönsuojeluohjelmaan liittyvän 6,215 miljoonan DEM:n lainan ja 23,975 miljoonan DEM:n lainaan liittyvän valtiontakauksen (tukiasia N 673/94).

4 Vuonna 1995 kantajalle myönnettiin lisäksi 9,35714 miljoonan DEM:n investointiavustus ja 1,236 miljoonan DEM:n investointien verohelpotus, mistä ei ilmoitettu komissiolle etukäteen. Vuonna 1997 kantajalle myönnettiin 12 miljoonan DEM:n valtiontakaus käyttöpääomaluottojen kattamiseksi, mistä ei ilmoitettu komissiolle etukäteen.

5 Vuoden 1997 toukokuussa komissio sai kolmannelta taholta tiedon siitä, että kantaja on saanut muita tukia ja että tiettyjä hyväksyttyjä tukia oli käytetty muihin kuin komission hyväksymiin tarkoituksiin.

6 Komissio päätti 18.11.1997 aloittaa yhteisön säännöistä valtion tuesta terästeollisuudelle 18 päivänä joulukuuta 1996 tehdyn komission päätöksen 2496/96/EHTY (EYVL L 338, s. 42; jäljempänä kuudes terästeollisuudelle myönnettävää tukea koskeva säännöstö) 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun menettelyn. Komissio ilmoitti tästä 2.12.1997 päivätyllä kirjeellään Saksan liittotasavallalle, jota pyydettiin esittämään asiasta huomautuksensa. Tämä kirje julkaistiin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* 18.2.1998 tiedonantona (EYVL C 51, s. 3; jäljempänä 18.2.1998 tehty tiedonanto), jossa komissio pyysi osapuolia, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa.

7 Saksan liittotasavalta esitti huomautuksensa komissiolle 3.3.1998 päivätyllä kirjeellä. Se esitti komissiolle täydentäviä huomautuksia 19.3.1998 ja 25.3.1998 päivätyillä kirjeillä. Viimeksi mainitussa kirjeessä se kertoi komissiolle, että 1,35586 miljoonan DEM:n suuruinen lisäinvestointiavustus, jonka se 13.10.1997 päivätyssä kirjeessä totesi olevan edellä 4 kohdassa tarkoitetun investointiavustuksen odotettavissa oleva korotus, oli tuolloin tosiasiassa jo maksettu.

8 Komissio toimitti Saksan liittotasavallalle 1.4.1998 päivätyllä kirjeellään huomautukset, jotka se oli saanut 17.3.1998 UK Steel Associationilta (Ison-Britannian terästeollisuusjärjestö). Saksan liittotasavalta esitti 22.4.1998 päivätyllä kirjeellä komissiolle huomautuksensa kyseisen järjestön näkemyksistä.

9 Komissio ilmoitti Saksan liittotasavallalle alustavasta kannastaan 24.4.1998 päivätyllä kirjeellä. Saksan liittotasavalta vastasi tähän 6.5.1998 päivätyllä kirjeellä.

10 Saksan liittotasavalta ilmoitti komissiolle 12.10.1998 päivätyllä kirjeellä, että kantaja oli maksanut takaisin edellä 4 ja 7 kohdassa tarkoitettujen investointiavustusten yhteismäärän 10,713 miljoonaa DEM ja kantajan kuumavalssaamoon tehtäviin investointeihin tarkoitetut 2,54 miljoonaa DEM.

11 Komissio teki 11.11.1998 päätöksen 1999/580/EHTY Saksan ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH:lle, Riesa (Sachsen), myöntämistä tuista (EYVL 1999, L 220, s. 28; jäljempänä riidanalainen päätös).

12 Kyseisessä päätöksessä säädetään seuraavaa:

"1 artikla

Saksan Riesassa sijaitsevalle ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH -yritykselle vuonna 1995 myöntämät 8,173 miljoonan Saksan markan investointiavustus,

1,236 miljoonan Saksan markan investointien verohelpotukset ja tukea sisältävä 12 miljoonan Saksan markan takaus ovat päätöksen N:o 2496/96/EHTY vastaisia eivätkä sovellu hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille.

Vuoden 1994 lopussa käyttöpääomaluotoille myönnettyihin 7,2 miljoonan ja 4,8 miljoonan Saksan markan takauksiin sisältyvää tukea ei ollut hyväksytty, joten se on päätöksen N:o 2496/96/EHTY vastaista eikä sovellu hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille.

2 artikla

Saksan on perittävä ESF Elbe-Stahlwerk Feralpi GmbH:lle maksetut tuet takaisin valtion saatavia koskevien Saksan lainsäädännön menettelytapojen ja määräysten mukaisesti. Tukien vaikutuksen poistamiseksi tuesta peritään korkoa, joka lasketaan tuen myöntämispäivästä siihen päivään, jolloin tuki maksetaan takaisin. Korko lasketaan viitekoron mukaan, jota komissio soveltaa kyseisenä ajankohtana aluetukien nettoavustusekvivalenttien laskemisessa.

3 artikla

Saksan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta päätöksen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu Saksan liittotasavallalle."

Oikeudenkäyntimenettely

13 Tämä on se asiayhteys, jossa kantaja nosti käsiteltävänä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 11.1.1999 toimittamallaan kannekirjelmällä.

14 Freistaat Sachsen toimitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 21.6.1999 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen kantajan vaatimuksia. Asianosaiset eivät ole esittäneet huomautuksia tästä väliintulohakemuksesta.

15 Saksan liittotasavalta toimitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 25.6.1999 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen kantajan vaatimuksia. Komissio ei vastustanut tätä 5.7.1999 päivätyssä kirjeessään. Kantaja ei esittänyt huomautuksia.

16 Laajennetun kolmannen jaoston puheenjohtaja hyväksyi Saksan liittotasavallan ja Freistaat Sachsenin väliintulijoiksi tukemaan kantajan vaatimuksia 8.11.1999 antamallaan määräyksellä.

17 Saksan liittotasavalta toimitti väliintulokirjelmänsä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 24.1.2000 ja Freistaat Sachsen 26.1.2000.

18 Komissio esitti 13.3.2000 huomautuksensa näistä kahdesta väliintulokirjelmästä.

19 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (laajennettu kolmas jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn. Työjärjestyksen 64 artiklan mukaisina prosessinjohtotoimenpiteinä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin pyysi asianosaisia vastaamaan tiettyihin kirjallisiin kysymyksiin ja esittämään tiettyjä asiakirjoja. Näitä pyyntöjä noudatettiin asetetussa määräajassa.

20 Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 5.12.2000 pidetyssä istunnossa.

Asianosaisten vaatimukset

21 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin:

— velvoittaa komission toimittamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle kaikki riidanalaisen päätöksen tekemistä koskevat asiakirjat Euroopan hiili- ja teräsyhteisön tuomioistuimen perussäännön 23 artiklan mukaisesti,

— antaa kantajan tutustua kyseisiin asiakirjoihin,

— kumoaa riidanalaisen päätöksen ja

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

22 Saksan liittotasavalta vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin:

— velvoittaa komission toimittamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle kaikki riidanalaisen päätöksen tekemistä koskevat asiakirjat Euroopan hiili- ja teräsyhteisön tuomioistuimen perussäännön 23 artiklan mukaisesti,

— antaa sen ja kantajan tutustua kyseisiin asiakirjoihin,

— kumoaa riidanalaisen päätöksen ja

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

23 Freistaat Sachsen vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin:

— velvoittaa komission toimittamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle kaikki riidanalaisen päätöksen tekemistä koskevat asiakirjat Euroopan hiili- ja teräsyhteisön tuomioistuimen perussäännön 23 artiklan mukaisesti,

— antaa sen ja kantajan tutustua kyseisiin asiakirjoihin,

— kumoaa riidanalaisen päätöksen ja

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

24 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin:

— hylkää kanteen perusteettomana ja

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Hallinnollisten asiakirjojen toimittamista ja niihin tutustumista koskevat vaatimukset

25 Saatuaan 22.10.1999 tiedoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen prosessinjohtotoimenpiteen komissio toimitti Euroopan hiili- ja teräsyhteisön tuomioistuimen perussäännön 23 artiklan mukaisesti 12.11.1999 päivätyn kirjeen liitteenä asiakirjat, jotka liittyvät riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtaneeseen hallinnolliseen menettelyyn. Komissio pyysi tässä kirjeessä, että kaikkia näitä asiakirjoja, lukuun ottamatta sen lähettämiä kirjeitä ja kantajalta peräisin olevia asiakirjoja, pidettäisiin luottamuksellisina.

26 Komissio toimitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 16.11.1999 telekopiona luettelon hallinnolliseen menettelyyn liittyvistä asiakirjoista.

27 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamo antoi kahdessa edeltävässä kohdassa tarkoitetun kirjeen ja telekopion tiedoksi kantajalle 23.11.1999 ja väliintulijoille 28.3.2000.

28 Yksikään osapuoli ei reagoinut tähän tiedoksiantoon.

29 Näissä olosuhteissa ja kun otetaan huomioon se, että kantajan kirjelmistä ei käy ilmi, että hallinnolliseen menettelyyn liittyviin asiakirjoihin tutustumista koskevan mahdollisuuden puuttuminen olisi estänyt kantajaa esittämästä väitteitään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vireillä olevan oikeudenkäyntimenettelyn aikana, kuten se on perusteita esittämättä kanteessaan väittänyt, nämä vaatimukset on hylättävä.

Kumoamisvaatimus

30 Kantaja esittää kumoamisvaatimuksensa tueksi useita kanneperusteita riidanalaisen päätöksen 1 artiklan ensimmäistä kohtaa vastaan. Yksi kanneperusteista koskee kyseisen päätöksen 1 artiklan toisen kohdan kumoamista. Yksi niistä koskee päätöksen 2 artiklan kumoamista.

Kanneperusteet, jotka koskevat riidanalaisen päätöksen 1 artiklan ensimmäisen kohdan kumoamista

31 Näitä kanneperusteita on kuusi. Ensimmäinen niistä koskee EHTY:n perustamissopimuksen virheellistä soveltamista. Toinen perustuu yhteisöjen primaarioikeuden lainvastaiseen muuttamiseen. Kolmas kanneperuste koskee harkintavallan väärinkäyttöä. Neljäs puolestaan koskee oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteiden loukkaamista. Viidennessä on kyse syrjintäkiellon periaatteen loukkaamisesta. Kuudes kanneperuste koskee EHTY:n perustamissopimuksen 5 artiklan ja 15 artiklan ensimmäisen kohdan rikkomista.

32 Kaikki edellä mainitut kanneperusteet otetaan huomioon, mutta ensimmäisen kanneperusteen tutkiminen on asetettava etusijalle.

Asianosaisten ja väliintulijoiden väitteet ja niiden perustelut

33 Kantaja väittää ensiksi, että komissio ei ole ottanut huomioon sitä, että lopputuote, jota riidanalaiset investointituet koskevat, eli "pidennetty" betoniterästanko, ei kuulu mihinkään EHTY:n perustamissopimuksen liitteessä I mainittuun tuoteryhmään. Komissio väittää Saksan liittotasavallan ja Freistaat

Sachsenin tukemana, että valssilanka, joka riidanalaisessa päätöksessä mainitaan lopputuotteena, kuuluu kyseisen liitteen nimikkeeseen 4400, joka kattaa "Kuumaviimeistellyt tuotteet, rautaa, tavallista terästä tai erikoisterästä", eli kuumavalssaamossa tuotetut tuotteet.

34 Lopputuotteen ominaispiirteet, jotka ovat olennaisia tuotteen käyttämiseksi teräsbetonirakenteissa, syntyvät vasta valssilangan kylmämuokkausprosessin päätteeksi. Tämä prosessi on klassista vetämisprosessia kehittyneempi versio. Vedetyt tuotteet eivät kuitenkaan sisälly EHTY:n perustamissopimuksen liitteessä I olevaan tuoteluetteloon. Niihin sovelletaan säännöstöä, jossa määritellään "EHTY:n ulkopuolelle jäävät terästeollisuuden alat" (EYVL 1988, C 320, s. 3; jäljempänä EHTY:n ulkopuolisia aloja koskevat säännöt) ja joissa mainitaan nimenomaisesti valssilangan vetäminen ja kirkkaaksi vetäminen.

35 Kantaja tukeutuu Montanuniversität Freibergissä (Saksassa) työskentelevän professori Henselin asiantuntijalausuntoon (jäljempänä Henselin lausunto), joka koskee kantajan valssaamoa ja "kylmäpidennyslaitosta", ja toteaa Freistaat Sachsenin tukemana, että "pidennettyjen" betoniterästankojen valmistaminen edellyttää, että kuumavalssaamosta saatavaa valssilankaa on vielä muokattava, jotta se saadaan sellaiseen muotoon, että sitä voidaan kylmäkäsitellä "pidennyslaitoksessa". "Kylmäpidennyksessä" käytetään uutta vuonna 1990 kehitettyä tekniikkaa, jonka Euroopan patenttivirasto hyväksyi vuonna 1994. Tämä tekniikka on professori Henselin mukaan korvannut langanvetämistekniikan. Kylmäpidennys tapahtuu eri laitoksessa kuin valssaus ja muokkaus, ja se on teknisesti ja taloudellisesti kuumavalssauksesta täysin erillinen toimenpide. Valssilangan tuottajilla on harvoin omia "pidennyslaitoksia". Komissiokin on todennut, että valssilangan "pidentäminen" toteutetaan yleensä teräspalvelukeskuksissa.

36 Kantaja ja väliintulijat väittävät, että komissio itsekin myöntää implisiittisesti, että kyseessä oleva lopputuote, sen valmistamiseen käytettävät laitokset ja näille laitoksille myönnetyt tuet eivät kuulu EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan, kun se mainitsee riidanalaisen päätöksen perusteluosan IV kohdan

viidennessä luetelmakohdassa yritykset, jotka eivät kuulu EHTY:n perustamissopimuksen 80 artiklan soveltamisalaan ja jotka käyttävät "pidennyslaitoksia" valssilangan työstämiseen. Freistaat Sachsen lisää, että komissio myöntää tässä riidanalaisen päätöksen kohdassa, että kantajan lopputuote muodostaa erityiset markkinat, jotka eivät periaatteessa kuulu EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan.

37 Toiseksi kantaja väittää, että komission riidanalaisessa päätöksessään esittämä kanta, jonka mukaan valtiontukia, jotka on myönnetty yrityksille, joiden toiminta osittain kuuluu EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan, on arvioitava erotuksetta EHTY:n perustamissopimuksen määräysten valossa, on aivan uusi komission hallinnollisen menettelyn aikana esittämään kantaan verrattuna.

38 Saksan liittotasavalta ja Freistaat Sachsen kiistävät sen, että EHTY:n perustamissopimuksen valtiontukia koskevia määräyksiä voitaisiin soveltaa erotuksetta kaikkiin terästeollisuusyrityksen saamiin tukiin. Tällaiselle yritykselle myönnettyjä investointitukia pitäisi arvioida EY:n perustamissopimuksen kannalta, koska ne on tarkoitettu toimintaan, joka ei kuulu EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan. Tällainen tulkinta on sellaisten EY:n ja EHTY:n perustamissopimusten tukia koskevien määräysten tarkoituksen mukainen, joilla pyritään takaamaan yhteisössä samoilla tuotemarkkinoilla toimivien yritysten välinen reilu kilpailu. Kantaja, joka tuottaa "pidennettyjä" betoniterästankoja, ei Saksan liittotasavallan ja Freistaat Sachsenin mielestä kuitenkaan kilpaile EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien yritysten kanssa, vaan teräspalveluyritysten ja betonirakennusyritysten kanssa, joihin sovelletaan EY:n perustamissopimuksen määräyksiä. EY:n perustamissopimuksen määräyksiä pitäisi näin ollen soveltaa myös kantajaan sen tällaisen tuotannon osalta.

39 Freistaat Sachsen lisää, että koska tukia koskevat oikeussäännöt ovat yksi kilpailuvalvonnan keinoista, tukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille on arvioitava niiden markkinoiden kannalta, joilla tuensaajana oleva yritys toimii, eikä sen perusteella, kumman perustamissopimuksen soveltamisalaan yritys muodollisesti kuuluu. Komission tässä asiassa noudattama lähestymistapa, joka perustuu sii-

hen, että kantaja on EHTY:n perustamissopimuksen 80 artiklassa tarkoitettu terästeollisuusyritys, on Freistaat Sachsenin mielestä vastoin komission omaa käytäntöä ja oikeuskäytäntöä, jonka mukaan tukia koskevissa oikeussäännöissä kriteeri, joka liittyy tuotteen tai tuotannon luonteeseen, on merkittävämpi kuin yrityksen luonnehdintaa koskeva kriteeri (ks. asia 14/59, Société des fonderies de Pont-à-Mousson vastaan korkea viranomainen, tuomio 17.12.1959, Kok. 1959, s. 445, 471, 472 ja julkisasiamies Lagrangen tässä asiassa antama ratkaisuehdotus, Kok. 1959, s. 483, 491; ks. myös asia 328/85, Deutsche Babcock, tuomio 15.12.1987, Kok. 1987, s. 5119, 9 kohta ja asia C-18/94, Hopkins ym., tuomio 2.5.1996, Kok. 1996, s. I-2281, 14 kohta).

40 Kantaja väittää vastauskirjelmässään asiakirjoihin tukeutuen pitävänsä kunkin tuotannonalan osalta erillistä kirjanpitoa, mikä estää muihin kuin sen EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluviin toimintoihin tarkoitettujen investointitukien käyttämisen EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluviin toimintoihin. Saksan liittotasavalta ja Freistaat Sachsen lisäävät, että koska kantaja on osoittanut pitävänsä kunkin tuotannonalan osalta täysin erillistä kirjanpitoa, komissio ei ole päätöksessään tai kirjelmissään näyttänyt toteen sitä, että kantajan EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvat toiminnot olisivat hyötyneet kantajan "pidennyslaitokselle" myönnetyistä tuista tai että kantaja ei olisi toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä tällaisen sekaantumisen välttämiseksi. Freistaat Sachsen väittää lisäksi, että komissio oli 18.2.1998 tekemässään tiedonannossa suunnitellut tältä osin yksityiskohtaista tutkimusta. Siitä, että riidanalaisessa päätöksessä ei viitata kyseiseen tutkimukseen, se päättelee, että tutkimuksen tulos oli kantajalle myönteinen.

41 Komissio korostaa aluksi, että kantaja, joka ei ole osallistunut hallinnolliseen menettelyyn, esittää tässä useita asiakirjoja, joista komissio ei ole saanut tietoa hallinnollisen menettelyn aikana. Näillä asiakirjoilla ja niihin liittyvillä tosiasiatiedoilla ei tämän vuoksi pitäisi katsoa olevan merkitystä arvioitaessa riidanalaisen päätöksen lainmukaisuutta (ks. vastaavasti asia T-123/97, Salomon v. komissio, tuomio 6.10.1999, Kok. 1999, s. II-2925, 55 kohta ja siinä mainittu oikeuskäytäntö).

42 Komissio katsoo, että kantajan ja väliintulijoiden väitteet eivät missään tapauksessa ole perusteltuja.

43 Ensiksi se kiistää edellä mainittujen osapuolten esittämän "pidennettyjen" betoniterästankojen tuotantoprosessin kuvauksen. Se toteaa samoin kuin se teki riidanalaisessa päätöksessään, että teräksen "pidentäminen" tai oikaiseminen on ainoastaan tekniikka, jonka avulla voidaan parantaa kuumavalssatun valssilangan laatua, jotta se täyttäisi rakennusalan tekniset edellytykset. Komission mukaan tämä prosessi ei muuta valmistetun tuotteen luonnetta ja ominaisuuksia siten, että siitä tulisi EY:n perustamissopimuksen alaan kuuluva tuote. Se liittyy valssilangan tuotantoon ja näin ollen kantajan EHTY:n soveltamisalaan kuuluvaan tuotantotoimintaan eikä langanvetämiseen tai kirkkaaksi vetämiseen, mikä muuttaa tuotteen ominaisuuksia.

44 Tätä arviointia tukevat terästeollisuuden ammattilaisten lausunnot, joissa oikaisutoiminnan katsotaan kuuluvan teräksen tuotantoon, ja erinäiset kantajan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle toimittamat asiakirjat.

45 Myös kanteeseen liitetyissä patenttiasiakirjoissa oikaisu kuvataan betoniteräksen vahvistamismenetelmäksi, ja siinä selvitetään myös, että kantajan kehittämän uuden teknologian tavoitteena on korvata vanha oikaisumenetelmä, joka perustuu epäjatkuvaan muokkaukseen kiertämällä, uudella jatkuvalla oikaisumenetelmällä, jolla toteutetaan moniaksiaalinen, yhtenäinen ja hyvin isotrooppinen kylmävahvistaminen, joka parantaa betoniteräksen venytettävyyttä, kestävyyttä ja pidennettävyyttä. Tätä teknistä kuvausta, jossa vältetään systemaattisesti käyttämästä käsitettä vetäminen, tukee Henselin lausunto, jossa kyseessä olevaa prosessia pidetään kaiken aikaa muokkaamisena eikä vetämisenä tai kirkkaaksi vetämisenä. Tätä kuvausta tukee myös kanteeseen liitetty asiakirja, jonka otsikkona on "Pidennetty betoniteräs — helppo vakiomuokkausmenetelmä" ja josta ilmenee, että kyseessä oleva tuote säilyy teräksenä EHTY:n perustamissopimuksen mukaisesti.

46 Näistä eri asiakirjoista ilmeneviä tietoja tukevat valssilangan ja betoniterästangon määritelmät, jotka sisältyvät tilastolliseen kyselylomakkeeseen 2-71, jonka komissio jakaa EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluville yrityksille päätöksen 1566/86/EHTY liitteeseen sisältyvien kyselylomakkeiden

muuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1988 tehdyn komission päätöksen 4104/88/EHTY (EYVL L 365, s. 1) mukaisesti. Näistä määritelmistä ilmenee, että näiden tuotteiden tavanomainen kylmämuokkaus "pidentämällä" tai oikaisemalla ei estä prosessin tuloksena syntyneiden tuotteiden luokittelemista terästuotteiksi. Näitä määritelmiä, jotka ovat vuodelta 1986 (ks. rauta- ja terästilastoista 24 päivänä helmikuuta 1986 tehtyyn komission päätökseen 1566/86/EHTY (EYVL L 141, s. 1, 43) sisältyvä valssilangan määrittelyä koskeva huomautus), ei ollut tuolloin ammattipiireissä kertaakaan kyseenalaistettu. Kantaja ja väliintulijat eivät riitauta niitä.

47 Toiseksi komissio väittää toissijaisesti, että vaikka oikaistun betoniteräksen katsottaisiin kuuluvan EY:n perustamissopimuksen alaan, kantaja ei kuitenkaan missään tapauksessa voi saada investointitukea tällaiselle tuotteelle, koska se on terästeollisuusyritys.

48 Komission mukaan kantajan väitteessä, joka keskittyy tuotteen luonteeseen, ei oteta huomioon EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c kohtaan sisältyvän tukia koskevan kiellon soveltamisalaa, joka määräytyy tuensaajan luonteen mukaan (ks. julkisasiamies Lagrangen asiassa 30/59, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg vastaan korkea viranomainen, tuomio 23.2.1961, Kok. 1961, s. 1, tekemä ratkaisuehdotus, s. 59; Kok. Ep. I, s. 69). EHTY:n perustamissopimuksen 80 artiklan mukaan hiilen tai teräksen tuotannon harjoittaminen on riittävää, jotta kyseessä olevaa yritystä pidetään terästeollisuusyrityksenä (ks. vastaavasti asia T-129/95, Neue Maxhütte Stahlwerke ja Lech-Stahlwerke v. komissio, tuomio 21.1.1999, Kok. 1999, s. II-17, 97 kohta). Tällaiseen yritykseen sovellettuna EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c kohtaan sisältyvä tukia koskeva kielto koskee terästuotteiden valmistamiseen suoraan liittyvien investointien rahoittamiseksi myönnettyjen tukien lisäksi myös tukia, jotka myönnetään toimintoihin, jotka eivät suoraan kuulu EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan (ks. vastaavasti edellä 39 kohdassa mainitussa asiassa Société des fonderies de Pont-à-Mousson vastaan korkea viranomainen annettu tuomio, Kok. 1959, s. 470—472, ja julkisasiamies Lagrangen ratkaisuehdotus, Kok. 1959, s. 493). Tätä tulkintaa tukee komission mukaan kuudensien terästukisääntöjen 1 artikla, joka koskee terästeollisuudelle myönnettyjä tukia, olivatpa ne erityisiä tai yleisiä.

49 EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c kohdan soveltaminen, joka perustuu tuensaajana olevan yrityksen luonteeseen, johtuu komission mukaan EHTY:n perustamissopimuksen määräysten sanamuodosta ja tarkoituksesta. Sillä pyritään estämään se, että terästeollisuusyrityksen muuta kuin EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvaa toimintaa varten myönnetyt tuet vahvistaisivat sen taloudellista asemaa EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvilla markkinoilla ja vääristäisivät näin ollen kilpailua näillä markkinoilla. Käsiteltävänä olevassa asiassa tällaisten seurausten vaara on kaksinkertainen. Yhtäältä kantaja ei komission mukaan pidä analyyttista, tuotannonaloittain eriteltyä kirjanpitoa, joten se voi sille myönnettyjen tukien avulla parantaa yleistä taloudellista tilannettaan ja myydä EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvia tuotteitaan halvemmalla. Toisaalta kantaja voi riidanalaisten tukien avulla parantaa betoniterästangon laatua, mikä laajentaa sen markkinoita EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvan päätuotantonsa osalta.

50 Saksan liittotasavalta väitti edellä 8 kohdassa mainituissa, komissiolle 22.4.1998 päivätyllä kirjeellä toimittamissa huomautuksissaan, että teräksen jalostamisen myöhempien vaiheiden ottaminen mukaan tuotantoprosessiin lisäisi yrityksen kaikkia investointi- ja toimintakustannuksia. Tämä väite vahvistaa komission mukaan sen, että tällaisten kustannusten rahoittamiseksi myönnetyt tuet hyödyttävät loppujen lopuksi kyseisen yrityksen kaikkia toimintoja. Terästeollisuusyrityksen EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvalle tuotannolle ei kuitenkaan voida myöntää peiteltyä tukea, joka on annettu tukena tuotantoon, joka ei kuulu tämän perustamissopimuksen alaan, tai muuten poistetaan EHTY:n perustamissopimuksen sen 4 artiklan c kohdan tehokas oikeusvaikutus, jossa kielletään tuen myöntäminen muodossa tai toisessa EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluville markkinoille.

51 Komissio väittää, että EHTY:n perustamissopimuksen liitteessä I oleva 4 kohta tukee sen näkemystä. Sen mukaan EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuulumattomia toimintoja varten myönnettyjen tukien vaikutukset on otettu huomioon EHTY:n ulkopuolisia aloja terästeollisuuskonsernien emoyhtiöiden ja tytäryhtiöiden välisten suhteiden tasolla.

52 Se, että kantaja ei ole todellisuudessa erottanut toisistaan tuettuja toimintoja ja muita toimintoja, ja tästä johtuvat tukien väärinkäytön ja EHTY:n perus-

tamissopimuksen alaan kuuluviin markkinoihin kohdistuvien vaikutusten vaarat johtavat myös sen kantajan väitteen hylkäämiseen, jonka mukaan valssilangan oikaiseminen kuumavalssaamosta erillisessä laitoksessa tai jopa eri yrityksissä, kuten teräspalvelukeskuksissa, on teknisesti mahdollista.

53 Komissio korostaa väliintulokirjelmiä koskevissa huomautuksissaan, että edellä mainittujen vaikutusten vaara ei ole niin suuri teräspalvelukeskuksen osalta, jos tämä ei ole EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvaa tuotantoa harjoittavan yrityksen omistuksessa ja jos tuotanto, jonka viimeksi mainittu yritys jalostaa EY:n perustamissopimuksen alaan kuuluviksi tuotteiksi, on ostettu terästeollisuusyritykseltä normaaleilla markkinaehdoilla. Komissio lisää, että jos kyse on yrityksestä, jonka eri tuotantoalat liittyvät teknisesti toisiinsa, kuten käsiteltävänä olevassa asiassa, sen tehtäviin ei kuulu osoittaa, että riidanalaisia tukia on käytetty väärin, mikä on tällaisen tuotantoyhteyden vuoksi vastakkaisen näytön puuttuessa oletettavaa (ks. vastaavasti edellä 39 kohdassa mainittu asia Société des fonderies de Pont-à-Mousson vastaan korkea viranomainen, Kok. 1959, s. 445). Sen sijaan kyseessä olevan jäsenvaltion on osoitettava, että riidanalainen tuki soveltuu yhteismarkkinoille (asia C-364/90, Italia v. komissio, tuomio 28.4.1993, Kok. 1993, I-2097, 33 kohta), mitä Saksan liittotasavalta ei ole käsiteltävänä olevassa asiassa tehnyt. Se ei ole hallinnollisen menettelyn aikana toimittanut mitään todisteita edellä mainittua olettamaa vastaan.

54 Kantajan vastauskirjelmään liitetyistä kirjanpitoasiakirjoista komissio toteaa, ettei niitä voida yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan mukaan tutkia. Nämä asiakirjat eivät voi myöskään vaikuttaa riidanalaisen päätöksen lainmukaisuuden arviointiin, koska niitä ei ollut esitetty komissiolle hallinnollisen menettelyn aikana. Niiden perusteella ei voida missään tapauksessa katsoa, ettei käsiteltävänä olevassa tapauksessa olisi olemassa vaaraa EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuulumattomiin toimintoihin myönnettyjen tukien vaikutuksista. Kantajan lopullinen kirjanpito on konsolidoitu, joten ei ole poissuljettua, että tuotannon viimeiseen vaiheeseen tarkoitettu tuki voisi hyödyttää tuotannon aikaisempia vaiheita.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

55 Aluksi on huomautettava, että tutkittavissa kanneperusteissa mainitussa riidanalaisen päätöksen 1 artiklan ensimmäisessä luetelmakohdassa todetaan, että kantajalle vuonna 1995 myönnetyt 8,173 miljoonan DEM:n investointiavustus ja 1,236 miljoonan DEM:n investointien verohelpotukset sekä 12 miljoonan DEM:n takaus, jota ei myönnetty vuonna 1995, kuten tässä säännöksessä todetaan, vaan vuonna 1997, kuten riidanalaisen päätöksen perusteluosan II kohdasta ja komission ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin antamista vastauksista ilmenee, ovat kuudensien terästukisääntöjen vastaisia eivätkä sovellu hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille.

56 Kantaja vahvistaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjalliseen kysymykseen antamassaan vastauksessa, että kuten sen kirjelmistä ilmenee, sen esittämät riidanalaisen päätöksen 1 artiklan ensimmäisen kohdan kumoamista koskevat kanneperusteet koskevat ainoastaan investointiavustusta ja investointien verohelpotusta eivätkä 12 miljoonan DEM:n valtiontakausta, joka annettiin vuonna 1997 käyttöpääomaluottojen kattamiseksi.

57 Näissä olosuhteissa on tutkittava, voiko komissio perustellusti soveltaa EHTY:n perustamissopimusta näihin investointitukiin ja todeta, että ne ovat EHTY:n perustamissopimuksen valtiontukia koskevien määräysten vastaisia.

58 EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c kohdassa, johon tämän perustamissopimuksen alaisia tukia koskeva oikeussäännöstö perustuu, määrätään, että hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille soveltumattomina pidetään sekä sen vuoksi kielletään perustamissopimuksessa määrätyin edellytyksin valtioiden muodossa tai toisessa myöntämä tuki tai avustukset.

59 Kyseisessä artiklassa ei määrätä, edellyttääkö siinä asetetun kiellon soveltaminen ainoastaan sitä, että tukia tai avustuksia saava yritys on EHTY:n perustamissopimuksessa tarkoitettu terästeollisuusyritys eli EHTY:n perustamissopimuksen 80 artiklassa tarkoitettu yritys, joka harjoittaa hiilen tai teräksen tuotantoa, vai onko lisäksi tarpeen, että toiminta, jota varten tuki tai avustukset myönnetään, on EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvaa tuotantotoimintaa.

60 Se, että kyseessä oleva yritys, kuten käsiteltävänä olevassa asiassa, harjoittaa teräksen tuotantoa, minkä vuoksi se on EHTY:n perustamissopimuksen 80 artiklassa tarkoitettu terästeollisuusyritys, ei tarkoita sitä, että kaikkea sen toimintaa olisi pidettävä EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvana, mitä komissio ei edes väitä.

61 Tämän seikan perusteella ei myöskään voida katsoa, että tällaiselle yritykselle myönnettyjä investointitukia olisi joka tapauksessa tarkasteltava EHTY:n perustamissopimuksen valtiontukia koskevien määräysten valossa.

62 Tältä osin komission kirjelmissään mainitsemasta oikeuskäytännöstä (ks. edellä 48 kohta) ei ilmene, että terästeollisuusyritykseen, joka harjoittaa sekä EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvaa toimintaa että toimintaa, joka ei kuulu EHTY:n perustamissopimuksen alaan, sovellettaisiin EHTY:n perustamissopimuksen valtiontukia koskevia määräyksiä joka tilanteessa, silloinkin, kun se saa investointitukia toimintaansa, joka ei kuulu EHTY:n perustamissopimuksen alaan.

63 Edellä 39 kohdassa mainitussa asiassa Société des fonderies de Pont-à-Mousson vastaan korkea viranomainen oli kyse siitä, oliko kantajana oleva yritys harjoittamansa kuuman valuraudan valmistamisen vuoksi EHTY:n perus-

tamissopimuksen 80 artiklassa tarkoitettua tuotantoa harjoittava yritys, johon voidaan soveltaa EHTY:n perustamissopimuksen 53 artiklassa tarkoitettua tasaavaa rahoitusjärjestelmää. Kantaja katsoi, ettei näin ollut, ja väitti, ettei valmistettua kuumaa valurautaa mainittu EHTY:n perustamissopimuksen liitteessä I ja että tämä valurauta oli tarkoitettu sen harjoittamaan sellaisten valumuottien valmistukseen, jotka eivät kuulu EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan. Korkea viranomainen kiisti tämän väitteen.

64 Yhteisöjen tuomioistuin totesi, että kantajan valmistama kuuma valurauta kuuluu EHTY:n perustamissopimuksen liitteessä I olevaan luokkaan 4200 "Metallivalimoissa käytettävä ja muu harkkorauta", ja katsoi julkisasiamies Lagrangen ratkaisuehdotuksen mukaisesti, ettei se, että kantaja ei tuonut tätä kuumaa valurautaa markkinoille vaan käytti sen välittömästi laitoksissaan sellaisten tuotteiden valmistamiseen, jotka eivät kuulu EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan, estä EHTY:n perustamissopimuksen soveltamista tähän valurautaan. Yhteisöjen tuomioistuin katsoi tämän vuoksi, että valurautaa tuottava kantaja oli EHTY:n perustamissopimuksen määräyksissä tarkoitettu teräksen tuotantoa harjoittava yritys ja että korkea viranomainen oli tämän vuoksi perustellusti soveltanut kantajaan kyseistä tasaavaa järjestelmää tämän kuuman valuraudan tuotannon osalta (Kok. 1959, s. 467—473).

65 Tarkastellun tuomion mikään kohta ei tue komission väitettä, jonka mukaan riittää, että tuensaajana oleva yritys on terästeollisuusyritys, jotta siihen sovelletaan kaikissa tilanteissa EHTY:n perustamissopimuksen valtiontukia koskevia määräyksiä. Kyseisestä tuomiosta päinvastoin ilmenee, että sama yritys voi kuulua EHTY:n perustamissopimuksen alaan joidenkin tuotteidensa, kuten käsiteltävänä olevassa asiassa kuuman valuraudan osalta ja EY:n perustamissopimuksen alaan toisten tuotteiden, kuten tässä asiassa valumuottien osalta. Näin ollen kyseinen tuomio tukee kantajan ja väliintulijoiden väitteitä, joilla pyritään kumoamaan edellä mainittu komission väite.

66 On vielä todettava, ettei tarkastellusta tuomiosta, joka on annettu muussa kuin valtion tukia koskevassa asiassa, käy ilmi, että terästeollisuusyritystä, jonka toiminnasta osa kuuluu ja osa ei kuulu EHTY:n perustamissopimuksen alaan,

koskisi olettama, jonka mukaan EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuulumattomaan toimintaan myönnettyjä tukia käytettäisiin tämän perustamissopimuksen alaan kuuluvaan toimintaan ja joka kyseessä olevan jäsenvaltion, mahdollisesti tuensaajana olevan yrityksen avustamana, olisi osoitettava vääräksi vastakkaisella näytöllä.

67 Julkisasiamies Lagrangen edellä 48 kohdassa mainitussa asiassa De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg vastaan korkea viranomainen antamasta ratkaisuehdotuksesta on todettava, että se koskee muita kuin käsiteltävänä olevassa asiassa esillä olevia kysymyksiä, jotka liittyvät yhtäältä EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c kohdan sisältämän tuen määritelmän merkitykseen ja toisaalta tämän määräyksen ja EHTY:n perustamissopimuksen 67 artiklan soveltamisalan rajaamiseen.

68 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi edellä 48 kohdassa mainitussa asiassa Neue Maxhütte Stahlwerke ja Lech-Stahlwerke vastaan komissio, että kantajana olevat yritykset kuuluvat EHTY:n perustamissopimuksen 80 artiklan soveltamisalaan, sillä ne valmistavat kyseisen perustamissopimuksen liitteessä I mainittuja tuotteita, ja että ne näin ollen kuuluvat EHTY:n perustamissopimuksen määräysten soveltamisalaan (tuomion 97 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella ei ollut kuitenkaan tilaisuutta lausua kantaansa siitä, pätikö tämä päätelmä terästeollisuusyrityksen sellaisen tuotantotoiminnan osalta, joka ei kuulu EHTY:n perustamissopimuksen alaan.

69 Komissio myöntää itsekin sekä hallinnollisen menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessään että riidanalaisessa päätöksessään, että pelkästään se, että investointituen saaja on EHTY:n perustamissopimuksen 80 artiklassa tarkoitettu terästeollisuusyritys, ei ole riittävää, jotta siihen sovellettaisiin joka tilanteessa EHTY:n perustamissopimuksen valtiontukia koskevia määräyksiä.

70 Komissio toteaa 18.2.1998 antamassaan tiedonannossa (s. 5) seuraavaa:

"Toistaiseksi täsmentämätön osa investointituista voi soveltua yhteismarkkinoille, jos se koskee yksinomaan investointeja muuhun kuin hiili- ja teräsalan toimintaan ja jos sitä ei käytetä ESF:n [Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH] EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvaan toimintaan — — ."

71 Komissio toteaa riidanalaisen päätöksen perusteluosan IV kohdan kolmannessa alakohdassa seuraavaa:

"[— — EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c kohta] sisältää tuet, jotka on myönnetty tietyille investoinneille, joita voidaan käyttää myös EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuulumattomaan toimintaan, jos ne on myönnetty EHTY:n perustamissopimuksessa tarkoitetuille yrityksille ja jos EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvien ja siihen kuulumattomien toimintojen välillä ei ole selvää rajaa."

72 Komissio korostaa saman kohdan viidennessä alakohdassa seuraavaa:

" — — [Sellaisten yritysten osalta, joita ei tarkoiteta EHTY:n perustamissopimuksen 80 artiklassa,] tukia, joilla pyritään kattamaan osa oikaisulaitoksiin tehtävien investointien kustannuksista, tarkastellaan EY:n perustamissopimuksen valossa, ja ne otetaan mahdollisesti huomioon alueellisina investointitukina EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että EHTY:n perustamissopimuksessa tarkoitettujen yritysten investointeja laitoksiin, jotka täyttävät myös EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuulumattomia yrityksiä koskevat kriteerit, arvioitaisiin EY:n perustamissopimuksen valossa. EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c kohdassa asetetun tukia koskevan kiellon

tarkoituksena on taata reilu kilpailu hiili- ja terästuotteita valmistavien yritysten välillä. [EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvia tuotteita valmistavat yritykset] voivat yleensä, kuten myös käsiteltävänä olevassa asiassa, saada investointitukia ainoastaan, jos näin rahoitetuissa laitoksissa harjoitetut toiminnot ovat täysin erillisiä muista EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvista toiminnoista."

73 Näistä otteista ilmenee, ettei komissiokaan sulje pois sitä mahdollisuutta, ettei terästeollisuusyritykselle EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuulumattomiin toimintoihin myönnettyihin investointitukiin sovelleta EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c kohdassa tarkoitettua tukia koskevaa kieltoa, vaan niihin sovelletaan EY:n perustamissopimuksen valtiontukia koskevia määräyksiä sillä edellytyksellä, että tämä yritys erottaa täysin toisistaan nämä tuetut toiminnot ja EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvan tuotantotoiminnan, mikä poistaa sen vaaran, että tukia käytettäisiin väärin viimeksi mainittuun toimintaan.

74 Tässä tilanteessa on tutkittava, katsoiko komissio oikeutetusti, että riidanalaisen päätöksen 1 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetut investointituet koskivat EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvaa kantajan tuotantotoimintaa. Jos näin oli, voidaan todeta, että komissio on käsiteltävänä olevassa asiassa oikeutetusti soveltanut EHTY:n perustamissopimusta. Jos näin ei ole, on tutkittava, voidaanko EHTY:n perustamissopimuksen soveltamista kuitenkin perustella sillä, että kantajan toimintojen järjestely ei anna riittäviä takeita siitä, ettei riidanalaisia investointitukia käytetä EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvaan kantajan tuotantotoimintaan ja ettei tämä näin ollen vaikuta kilpailuun kyseisen perustamissopimuksen alaan kuuluvilla markkinoilla.

75 Komissio toimitti vastauksessaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kirjallisiin kysymyksiin jäljennöksen kirjeestä, jonka Saksan liittotasavalta oli lähettänyt sille 12.10.1998 (ks. edellä 10 kohta) ja josta ilmenee, että riidanalaiset tuet on myönnetty kantajalle sen muokkaus- ja "pidennys"laitoksiin tehtäviin investointeihin. Edellisessä kohdassa mainittu tutkimus on siten kohdistettava ensinnäkin siihen investointitukien osaan, joka koskee kantajan muokkaustoimintaa, ja toiseksi siihen investointitukien osaan, joka koskee sen "pidennystoimintaa".

76 Kantajan muokkaustoimintaan liittyvien investointitukien osalta Henselin lausunnosta ilmenee, että tämän toiminnan tarkoituksena on valmistella kuumavalssaamosta saatavaa valssilankaa "pidennystä" varten (6 ja 7.2 kohta).

77 Kyseisessä lausunnossa muokkausvaiheesta saatavien tuotteiden katsotaan olevan osa EHTY:n perustamissopimuksen liitteen I nimikkeessä 4400 tarkoitettua ryhmää, joka kattaa raudasta, tavallisesta teräksestä tai erikoisteräksestä valmistetut kuumaviimeistellyt tuotteet (6 kohta). Koska kantaja ja väliintulijat eivät ole esittäneet kirjelmissään väitteitä, joilla ne olisivat pyrkineet kiistämään tässä lausunnossa esitettyä määritelmää siitä, että tuotteet kuuluvat EHTY:n perustamissopimuksen alaan, niitä pyydettiin suullisessa käsittelyssä ottamaan kantaa kyseisiä tuotteita koskeviin Henselin lausunnossa esitettyihin näkemyksiin. Ne vahvistivat näiden näkemysten pitävän paikkansa.

78 Vaikka kantajan valmistamien tuotteiden kuvauksesta, jonka kantaja toimitti vastauksessaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kirjallisiin kysymyksiin, voidaan päätellä, ettei se myy muokkauslaitoksesta saatavaa valssilankaa, tämä ei missään tapauksessa tarkoita sitä, ettei sen muokkaustoiminta ja siitä saatava tuote kuuluisi EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan (ks. vastaavasti edellä 39 kohdassa mainittu asia Société des fonderies de Pont-à-Mousson vastaan korkea viranomainen, Kok. 1959, s. 470—472).

79 Muokkaustoimintaan liittyvien tukien osalta on hylättävä Freistaat Sachsenin väite, jonka mukaan riidanalaiset investointituet liittyvät komission EY:n perustamissopimuksen nojalla aikaisemmin hyväksymiin alueellisiin tukiohjelmiin.

80 Freistaat Sachsen, jota pyydettiin kirjallisella kysymyksellä nimeämään nämä ohjelmat, on maininnut investointiavustuksen osalta 24. Rahmenplan der Gemeinschaftsaufgabe "Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur"

-nimisen ohjelman (talouden alueellisten rakenteiden parantamista koskeva 24. yleinen puitesuunnitelma) ja investointien verohelpotuksen osalta vuonna 1991 annetun Saksan lain investointien verohelpotuksista. Kuten Freistaat Sachsen vastauksessaan tähän kirjalliseen kysymykseen itsekin toteaa, molemmat komission päätökset, joilla nämä tukiohjelmat on hyväksytty, sisältävät EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvaa talouden sektoria koskevan varauksen. Näin ollen näiden hyväksymispäätösten ei voida katsoa koskevan kantajan muokkaustoimintaan liittyviä investointitukia.

81 Neljässä edeltävässä kohdassa esitetystä arvioinnista seuraa, että komissio tutki kyseisiä tukia oikeutetusti EHTY:n perustamissopimuksen kannalta.

82 Kantajan vastauskirjelmässään esittämiä väitteitä, joiden mukaan tässä asiassa ei ole sovellettava EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c kohtaa vaan tämän perustamissopimuksen 67 artiklaa, ei voida hyväksyä eikä siten ole tarpeen ottaa kantaa siihen, täyttävätkö ne yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan mukaiset tutkittavaksi ottamisen edellytykset.

83 EHTY:n perustamissopimuksen 67 artiklan tarkoituksena on estää sellaiset kilpailua vahingoittavat vaikutukset, joita jäsenvaltioiden toimivallan käyttäminen väistämättä aiheuttaa (ks. edellä 48 kohdassa mainittu asia De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg vastaan korkea viranomainen, Kok. 1961, s. 47). Tämän vuoksi kyseisen artiklan 2 kohdassa komissiolle annetaan oikeus antaa jäsenvaltiolle lupa myöntää tämän valtion terästeollisuudelle tukea, jos sen tarkoituksena on tasapainottaa toisesta valtion toimesta tämän teollisuudenalan kilpailuolosuhteille aiheutuvia vahingollisia vaikutuksia (ks. vastaavasti julkisasiamies Jacobsin asiassa C-210/98 P, Salzgitter v. komissio, tuomio 13.7.2000, Kok. 2000, s. I-5843, I-5845, esittämä ratkaisuehdotus, 3 kohta).

84 Kantaja tai väliintulijat eivät ole kuitenkaan esittäneet minkäänlaista näyttöä siitä, että käsiteltävänä olevassa asiassa kantajalle myönnetyillä riidanalaisilla investointituilla olisi pyritty tähän.

85 EHTY:n perustamissopimuksen 67 artiklan 3 kohta koskee jäsenvaltion tointa, jolla tämän valtion terästeollisuudelle myönnetään etuus verrattuna saman maan muihin teollisuudenaloihin. Tässä määräyksessä tunnustetaan implisiittisesti tällaisen etuuden lainmukaisuus ja annetaan komissiolle toimivalta antaa kyseessä olevalle jäsenvaltiolle tarvittavat suositukset (ks. edellä 48 kohdassa mainittu asia De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg vastaan korkea viranomainen, Kok. 1961, s. 41). Kuten komissio korostaa kirjelmissään, tämä määräys koskee kuitenkin ainoastaan terästeollisuudelle myönnettyjä etuuksia, jotka johtuvat sellaisen lainsäädännön tai muunlaisen valtion sääntelyn soveltamisesta, joka liittyy kyseessä olevan jäsenvaltion yleiseen talouspolitiikkaan, eikä julkisia tukia, jotka on myönnetty erityisesti hiili- ja terästeollisuudelle tai, kuten käsiteltävänä olevassa asiassa, tietylle terästeollisuusyritykselle ja jotka kuuluvat EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c kohdan alaan (ks. vastaavasti julkisasiamies Roemerin asiassa 59/70, Alankomaat v. komissio, tuomio 6.7.1971, Kok. 1971, s. 639; Kok. Ep. I, s. 587, antama ratkaisuehdotus, s. 662—664 ja asia T-37/97, Forges de Clabecq v. komissio, tuomio 25.3.1999, Kok. 1999, s. II-859, 141 kohta).

86 Edellä esitetyn (76—85 kohta) perusteella komissiolla oli oikeus tutkia, onko riidanalaisten investointitukien kantajan muokkaustoimintaan liittyvä osa EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c kohdan ja niiden kuudensien terästukisääntöjen mukainen, joissa säädetään yleisistä poikkeuksista tässä EHTY:n perustamissopimuksen määräyksessä asetettuun tukia koskevaan kieltoon (ks. asia T-243/94, British Steel v. komissio, tuomio 24.10.1997, Kok. 1997, s. II-1887, 49 kohta ja asia T-244/94, Wirtschaftsvereinigung Stahl ym. v. komissio, tuomio 24.10.1997, Kok. 1997, s. II-1963, 37 kohta). Tältä osin on korostettava, että kantaja ja väliintulijat eivät ole riitauttaneet tätä seikkaa koskevaa tutkimusta, jonka komissio on tehnyt riidanalaisen päätöksen perusteluosan IV kohdan kuudennessa ja seitsemännessä alakohdassa.

87 Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee EHTY:n perustamissopimuksen virheellistä soveltamista riidanalaisen päätöksen 1 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetun investointituen siihen osaan, joka liittyy kantajan valssilangan muokkauslaitokseen tekemiin investointeihin, on näin ollen hylättävä.

88 Toinen kanneperuste, joka koskee yhteisön primaarioikeuden lainvastaista muuttamista, kolmas kanneperuste, joka koskee harkintavallan väärinkäyttöä, ja neljäs kanneperuste, joka koskee oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteiden loukkaamista, on myös hylättävä siltä osin kuin ne koskevat edeltävässä kohdassa tarkoitettuja tukia, koska ne perustuvat oletukseen, jonka mukaan käsiteltävänä olevassa asiassa tuetut toiminnot eivät kuulu EHTY:n perustamissopimuksen alaan ja joka ei kantajan muokkaustoiminnan osalta ole perusteltu.

89 Näin ollen ja kun kantajan ja väliintulijoiden kirjelmistä ilmenee, että niiden esittämät viides kanneperuste, joka koskee syrjimättömyysperiaatteen loukkaamista, ja kuudes kanneperuste, joka koskee EHTY:n perustamissopimuksen 5 artiklan ja 15 artiklan ensimmäisen kohdan rikkomista, liittyvät yksinomaan kantajan "pidennystoimintaan", on todettava, että riidanalaisen päätöksen 1 artiklan ensimmäinen kohta on lainmukainen siltä osin kuin komissio toteaa, että kantajalle vuonna 1995 myönnetyn investointituen se osa, joka liittyy kantajan valssilangan muokkauslaitokseen tekemiin investointeihin, on kuudensien terästukisääntöjen vastainen eikä sovellu hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille.

90 Edellä 75 kohdassa tarkoitetusta investointituen osasta komissio toteaa riidanalaisen päätöksen perusteluosan IV kohdan neljännessä alakohdassa seuraavaa:

"Teräksen oikaisussa käytetään tekniikkaa, jolla parannetaan kuumavalssatun valssilangan laatua rakennusalan teknisten eritelmien noudattamiseksi. Lopputuote (oikaistu valssilanka) on EHTY:n perustamissopimuksen I liitteessä tarkoitettu EHTY-tuote ja kuuluu sen koodiin 4400 'valssilanka' sekä CN-koodiin 7213, joka koskee EHTY-tuotteita. Komissio ei siis voi yhtyä Saksan käsitykseen, jonka mukaan teräksen oikaisu ei liity EHTY-tuotteiden valmistukseen."

91 Asianosaisten kesken on riidatonta, että käsiteltävänä olevassa asiassa komission riidanalaisessa päätöksessään käyttämän oikaisun käsitteen sekä kantajan ja väliintulijoiden kirjelmissään käyttämän "pidennyksen" käsitteen on katsottava vastaavan toisiaan. Sama koskee näistä käsitteistä johdettuja termejä. Asianosaisten kesken on myös riidatonta, että käsiteltävänä olevassa asiassa käsitteet "pidennetty"/oikaistu valssilanka ja "pidennetty"/oikaistu betoniterästanko, joita asianosaiset ovat käyttäneet suullisessa tuomioistuinkäsittelyssä, tarkoittavat molemmat kantajan oikaisutoiminnan ("pidennystoiminnan") lopputuotetta. Seuraavassa arvioinnissa kyseessä olevasta toiminnasta käytetään nimitystä oikaisu ja lopputuotteesta nimitystä oikaistu valssilanka.

92 Tässä yhteydessä on tutkittava edellä 74 kohdassa esitettyä arviointitapaa noudattaen, voiko komissio perustellusti katsoa, että kantajan oikaisutoiminta ja siitä saatava lopputuote kuuluvat EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan.

93 Tältä osin on muistettava, että EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklaan perustuvan kumoamiskanteen yhteydessä yhteisön toimenpiteen lainmukaisuutta on arvioitava niiden tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen mukaan, jotka olivat olemassa toimenpiteen tekemisen ajankohtana (ks. samoin yhdistetyt asiat 15/76 ja 16/76, Ranska v. komissio, tuomio 7.2.1979, Kok. 1979, s. 321, 7 kohta; Kok. Ep. IV, s. 311 ja yhdistetyt asiat T-371/94 ja T-394/94, British Airways ym. ja British Midland Airways v. komissio, tuomio 25.6.1998, Kok. 1998, s. II-2405, 81 kohta). Komission monitahoisia arviointeja on tutkittava ainoastaan niiden seikkojen perusteella, jotka olivat komission tiedossa sen arvioidessa asiaa (ks. samoin asia 234/84, Belgia v. komissio, tuomio 10.7.1986, Kok. 1986, s. 2263, 16 kohta; Kok. Ep. VIII, s. 717; asia C-241/94, Ranska v. komissio, 26.9.1996, Kok. 1996, s. I-4551, 33 kohta ja em. asia British Airways ym. ja British Midland Airways v. komissio, tuomion 81 kohta).

94 Sitä, oliko komission edellä 90 kohdassa esitetyssä riidanalaisen päätöksen kohdassa tekemä arviointi perusteltu, on tutkittava näiden periaatteiden valossa.

95 Tältä osin on korostettava ensinnäkin, että EHTY:n perustamissopimuksen 81 artiklassa määrätään, että käsitteet "hiili" ja "teräs", jotka määräävät kyseisen perustamissopimuksen aineellisen soveltamisalan, määritellään perustamissopimuksen liitteessä I. Tämän liitteen nimikkeessä 4400, johon komissio katsoo kantajan lopputuotteen kuuluvan, "valssilangan" ilmoitetaan kuuluvan ryhmään "kuumaviimeistellyt tuotteet, rautaa, tavallista terästä tai erikoisterästä". Tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 (EYVL L 256, s. 1; jäljempänä yhdistetty nimikkeistö) nimikkeessä 7213, jonka komissio myös mainitsee riidanalaisessa päätöksessä, "valssilanka" mainitaan yhtenä EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvana tuotteena.

96 Asianosaisten kesken on riidatonta, että kantajan lopputuote on syntynyt valssilangan kylmäoikaisun tuloksena. Kylmäoikaistua valssilankaa ei kuitenkaan mainita nimikkeessä 4400 eikä missään muussakaan EHTY:n perustamissopimuksen liitteessä I olevassa nimikkeessä eikä yhdistettyyn nimikkeistöön sisältyvässä EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvien tuotteiden luokittelussa. Sitä vastoin, koska valssilankaa pidetään edellä mainitun liitteen nimikkeessä 4400 kuumaviimeisteltynä tuotteena, tällaiseen tuotteeseen ei voida samastaa kylmäviimeistelyn tuloksena syntyvää tuotetta, ellei vastakkaisesta näytöstä muuta johdu.

97 Komissio viittaa EHTY:n perustamissopimuksen liitteessä I olevaan 4 kohtaan ja katsoo, että kyseisen liitteen nimikkeessä 4400 tarkoitetun valssilangan käsitettä on tulkittava laajasti, mikä mahdollistaisi kantajan valmistaman kylmäoikaistun valssilangan samastamisen valssilangan käsitteeseen.

98 Tästä määräyksestä ilmenee, että komission on toiminnassaan otettava huomioon se, että tiettyjen kyseisen liitteen luetteloon sisältyvien tuotteiden valmistaminen liittyy välittömästi sellaisten välituotteiden valmistamiseen, jotka eivät sisälly tähän luetteloon mutta joiden myyntihinnat voivat vaikuttaa päätuotteiden hintoihin.

99 Komissio ei ole kuitenkaan selvittänyt riidanalaisessa päätöksessä eikä oikeudenkäyntimenettelyn aikana, kuinka kantajan valmistaman kylmäoikaistun valssilangan hinta voi sellaisenaan vaikuttaa kantajan aikaisemmassa tuotantovaiheessa valmistamien valssilangan ja muiden terästeollisuuden tuotteiden hintaan.

100 Komissio toteaa kirjelmissään, että kantaja voi oikaisutoimintaansa liittyviin investointeihin myönnetyn tuen avulla parantaa yleistä taloudellista tilannettaan ja myydä EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvia tuotteitaan halvemmalla. Komission mukaan kantaja voi kyseisten tukien avulla myös parantaa valmistamansa betoniterästangon laatua, mikä laajentaa sen markkinoita EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvan päätuotantonsa osalta (ks. edellä 49 kohta). Tällaisilla väitteillä pyritään kuitenkin osoittamaan, että jos oletetaan, että kantajan valmistamaa kylmäoikaistua valssilankaa ei voida pitää EHTY:n perustamissopimuksen liitteessä I tarkoitettuna tuotteena, tähän tuotteeseen liittyvät investointituet voivat tässä tapauksessa vaikuttaa EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluviin markkinoihin, minkä vuoksi niitä on arvioitava EHTY:n perustamissopimuksen valossa. Näissä kirjelmissä ei sen sijaan osoiteta, että kuten EHTY:n perustamissopimuksen liitteessä I olevassa 4 kohdassa edellytetään, kantajan valmistaman kylmäoikaistun valssilangan hinta sellaisenaan voi vaikuttaa kantajan myymien terästeollisuuden tuotteiden hintaan.

101 Näin ollen komissio ei voi menestyksellisesti vedota tähän määräykseen perustellakseen päätöstään soveltaa EHTY:n perustamissopimuksen määräyksiä kantajan lopputuotteeseen.

102 Lisäksi on korostettava, että EHTY:n perustamissopimuksen 81 artiklan toisen kohdan mukaan neuvosto voi yksimielisesti täydentää EHTY:n perustamissopimuksen liitteeseen I sisältyviä tuoteluetteloita. Koska neuvosto ei ole käyttänyt tässä määräyksessä annettua mahdollisuutta ja lisännyt kyseiseen liitteeseen kylmäoikaistua valssilankaa, kyseisen liitteen ei pitäisi tulkita kattavan tätä tuotetta; muuten ei oteta huomioon sitä, että EHTY:n perustamissopimus on EY:n perustamissopimuksen 232 artiklan 1 kohdan (josta on tullut EY 305 artiklan 1 kohta) mukaan lex specialis, joka on poikkeus lex generaliksesta eli EY:n perustamissopimuksesta (asia 239/84, Gerlach, tuomio 24.10.1985, Kok. 1985,

s. 3507, 9—11 kohta ja julkisasiamies VerLoren van Themaatin tässä asiassa antama ratkaisuehdotus, Kok. 1985, s. 3508, 3.1 kohta; ks. vastaavasti myös yhteisöjen tuomioistuimen lausunto 1/94, 15.11.1994, Kok. 1994, s. I-5267, joka koskee yhteisön toimivaltaa tehdä kansainvälisiä sopimuksia palvelujen sekä teollis- ja tekijänoikeuksien alalla, 25—27 kohta), ja että tämän vuoksi käsitteitä, jotka määrittävät sen soveltamisalan, on tulkittava suppeasti.

103 Toiseksi koska komissio esitellessään Saksan liittotasavallan hallinnollisen menettelyn aikana esittämiä väitteitä (riidanalaisen päätöksen perusteluosan III kohdan kolmannessa alakohdassa) kantajan harjoittaman oikaisutoiminnan osalta ainoastaan mainitsee Henselin lausunnon eikä täsmennä, miten tämä lausunto tukee edellä 90 kohdassa esitettyä komission arviointia, eikä mainitse, onko tässä arvioinnissa otettu huomioon, ja jos on niin missä määrin, muita tekijöitä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on joutunut pyytämään kirjallisella kysymyksellä komissiota esittämään tätä arviointia tukevat seikat.

104 Komissio totesi vastauksessaan tähän kirjalliseen kysymykseen, että sen arviointi perustuu Henselin lausuntoon, Britannian terästeollisuusjärjestöltä 17.3.1998 saatuihin huomautuksiin (ks. edellä 8 kohta), edellä 46 kohdassa mainittuihin valssilangan ja betoniterästangon määritelmiin, jotka sisältyvät komission päätöksen 1566/86/EHTY ja 4104/88/EHTY liitteenä olevaan tilastolliseen kyselylomakkeeseen 2-71 ja joissa kyseiset tuotteet samastetaan kylmäoikaistuun valssilankaan ja betoniterästankoon, ja alan asiantuntijoiden perusteellisiin haastatteluihin.

105 Edellä 93 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti on tutkittava, tukevatko nämä seikat komission arviointia kantajan oikaisutoiminnasta.

106 Komissio väittää kirjelmissään ensinnäkin, että Henselin lausunnosta ilmenee, että kantajan harjoittama valssilangan oikaisutoiminta eroaa kirkkaaksi vetä-

misestä. Kyseisen lausunnon laatija välttää komission mukaan järjestelmällisesti käyttämästä kantajan oikaisutoiminnasta nimitystä kirkkaaksi vetäminen.

107 Henselin lausunnon 6 kohdassa todetaan kuitenkin seuraavaa:

"Näin ollen investointiin, joka on tarkoitettu kylmäpidennetyn (kirkkaaksi vedetyn) betonilangan valmistamiseen, voidaan joka tapauksessa edelleen myöntää tukea. Kohojuovitettu betonilanka muokataan erityisellä taivutuspidennysmenetelmällä, koska vetäminen normaalissa vetokoneessa, jota käytetään esimerkiksi sileiden lankojen valmistukseen, johtaisi juovien epätoivottavaan muuntumiseen."

108 Lausunnon 7.2 kohdassa oikaisun todetaan olevan "kylmävenytystä, kuten sileiden lankojen klassisessa kylmävetämisessä".

109 Kantajan kylmäoikaisutoimintaa pidetään näin ollen Henselin lausunnossa kahteen otteeseen vetämistoimintana, jonka osalta on asianosaisten kesken riidatonta, ettei se kuulu EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan (ks. EHTY:n perustamissopimuksen liitteessä I olevaan nimikkeeseen 4500 liittyvä huomautus 5 ja EHTY:n ulkopuolisia aloja koskevat säännöt).

110 Komissio ei kyennyt suullisessa käsittelyssä selittämään, miksei se ollut hallinnollisen menettelyn aikana ottanut huomioon Henselin lausunnossa mainittuja seikkoja, jotka on esitetty edellä 107 ja 108 kohdassa.

111 Toiseksi komission kirjelmistä ilmenee, että se on ymmärtänyt Henselin lausunnon perusteella, että kantajan oikaisutoiminta vastaa kuumavalssatun valssilangan muokkaamista.

112 Kyseisen lausunnon sisällysluettelon perusteella voidaan kuitenkin todeta, minkä lausunnon sisältö selvästi vahvistaa, että kantajan kehittämässä uudessa teknisessä prosessissa muokkaaminen on oikaisusta erillinen toimenpide (ks. 7.2 ja 7.4 kohta), jonka tarkoituksena on jäähdyttää kuumavalssaamosta saatava valssilanka ja valmistella se oikaisua varten.

113 Lausunnon 6 kohdassa selvitetään, että muokkauslaitoksessa "langan osat jäähdytetään, kerätään nipuiksi, siirretään kylmänä, sidotaan, tarkastetaan, varustetaan etiketillä ja punnitaan". Tämän jälkeen "betonilanka, joka on valmistettu laadukkaasti ja sidottu koileiksi uudessa valssaamon muokkauslaitoksessa, muutetaan taivutus- ja kylmäpidennyslaitoksessa läpimittaansa nähden vielä kestävämmäksi ja toimitetaan puhdistettuna" (lausunnon 7.2 kohta).

114 Edellä (106—113 kohdassa) esitetyn perusteella komissio on lukenut Henselin lausuntoa vain paikka paikoin jättäen huomioon ottamatta lausunnon kohdat, joissa kantajan kylmäoikaisumenetelmää verrataan vetämismenetelmään, ja samalla se on tulkinnut lausuntoa virheellisesti, kun se on yhdistänyt muokkaus- ja oikaisuvaiheet, jotka ovat kantajan lopputuotteen valmistusprosessissa peräkkäisiä vaiheita.

115 Britannian terästeollisuusjärjestön huomautusten osalta on todettava, ettei tämä järjestö ole ottanut kantaa kantajan oikaisutoiminnan tekniseen ja oikeudelliseen määrittelyyn. Se toteaa ainoastaan, että jos osoittautuisi, että tuki on hyödyttänyt EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvia toimintoja, tästä seuraisi väistämättä, että tämä tuki olisi kuudensien terästukisääntöjen vastainen.

116 Kyseinen järjestö korosti huomautuksissaan, jotka perustuivat olettamaan, jonka mukaan tuki oli tarkoitettu kantajan EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuulumattomaan toimintaan, että kantajan toiminnot ovat huomattavassa määrin yhteydessä toisiinsa ja että tästä aiheutuu vaara, että tukea käytetään väärin kantajan EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvien toimintojen hyväksi. Britannian terästeollisuusjärjestö suositteli tämän vuoksi, että kantajan toimintoja, kuuluivatpa ne EHTY:n perustamissopimuksen alaan tai eivät, pidettäisiin yhtenäisenä kokonaisuutena, johon sovelletaan EHTY:n perustamissopimuksen tukia koskevia määräyksiä.

117 Kahdessa edeltävässä kohdassa esitetyistä arvioista seuraa, että tutkitut huomautukset eivät sisällä seikkoja, jotka tukisivat komission riidanalaisen päätöksen perusteluosan IV kohdan neljännessä alakohdassa esittämää arviointia.

118 Tilastolliseen kyselylomakkeeseen 2-71 sisältyvät valssilangan ja betoniterästangon määritelmät eivät vaikuta siihen, ettei riidanalaisessa päätöksessä mainitussa EHTY:n perustamissopimuksen liitteessä I olevassa nimikkeessä 4400 eikä yhdistetyn nimikkeistön nimikkeessä 7213 kylmäoikaistua valssilankaa samasteta valssilankaan (ks. edellä 95 ja 96 kohta). Niillä ei myöskään voida kumota Henselin lausunnon toteamuksia, joiden mukaan kantajan harjoittama valssilangan kylmäoikaisu on tekniikkaa, joka on kehitetty 90-luvun alussa eli edellä 46 kohdassa mainittujen komission päätösten tekemisen jälkeen, ja sitä on verrattava klassiseen valssilangan kylmävetämiseen.

119 On lisättävä, että kun ammattipiirit tai tämän oikeudenkäyntimenettelyn aikana kantaja ja väliintulijat eivät ole reagoineet siihen, että kylmäoikaistu valssilanka yhdistetään tilastollisia tarkoituksia varten valssilankaan, tämän ei voida ilmeisestikään tulkita tarkoittavan, että niiden mielestä kantajan lopputuotteen olisi voitu katsoa kuuluvan EHTY:n perustamissopimuksen alaan, kun sovelletaan valtiontukia koskevia määräyksiä.

120 Komission tekemistä terästeollisuuden asiantuntijoiden haastatteluista on todettava, ettei komissio esitä mitään näiden haastattelujen sisällöstä riidanalaisessa päätöksessä, kirjelmissään tai vastauksissaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin. Niitä ei näin ollen voida ottaa tarkoituksenmukaisesti huomioon komission arvioinnin tukena.

121 Komissio väitti suullisessa käsittelyssä, että Saksan liittotasavalta oli aiemmin itsekin pitänyt kantajan kylmäoikaisutoimintaa EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvana tuotantotoimintana. Komissio viittasi tältä osin 26.5.1992 ja 29.6.1994 päivättyihin tiedonantoihin, joilla Saksan liittotasavalta ilmoitti komissiolle viidensien terästukisääntöjen mukaisesti, että se aikoi myöntää kantajalle investointitukia.

122 Näiden tiedonantojen perusteella komission väitteet on kuitenkin hylättävä. Ne eivät sisällä sellaisia tietoja, joiden perusteella ilmoitettujen tukihankkeiden voitaisiin katsoa liittyvän kantajan kylmäoikaisutoimintaan.

123 Kuten komissio vahvisti suullisessa käsittelyssä, näissä tiedonannoissa investointeina, joita tukihankkeet koskevat, mainitaan kantajan kylmämuokkaustoimintaan liittyvät investoinnit. Ei kuitenkaan voida vahvistaa, että tällä maininnalla tarkoitettaisiin kantajan kylmäoikaisutoimintaa. Taulukosta, joka on 26.5.1992 päivätyn tiedonannon liitteenä, voidaan päinvastoin päätellä, että tällä maininnalla tarkoitetaan kantajan kylmävalssaustoimintaa.

124 Edellä (90—123 kohdassa) esitetyn tarkastelun päätteeksi on todettava, että komissio on virheellisesti pitänyt kantajan harjoittamaa valssilangan kylmäoikaisutoimintaa EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvana tuotantotoimintana ja katsonut kantajan lopputuotteen sisältyvän EHTY:n perustamissopimuksen liitteeseen I ja yhdistettyyn nimikkeistöön.

125 Edellä 74 kohdassa esitetyn arvioinnin mukaisesti EHTY:n perustamissopimuksen soveltaminen tukiin, jotka on myönnetty kantajalle sen oikaisutoimintaan liittyviin investointeihin, voi tässä tilanteessa olla perusteltua ainoastaan, jos ei ole riittäviä takeita siitä, ettei kyseisiä tukia käytetä väärin kantajan EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvaan tuotantotoimintaan.

126 Tältä osin on korostettava, että kyseessä olevan jäsenvaltion on ilmoitettava, mahdollisesti sellaisen tuensaajana olevan yrityksen avustamana, jolla on tämän suhteen merkityksellisiä tietoja, komissiolle kaikki seikat, joiden perusteella tämä voi hallinnollisessa menettelyssä varmistaa, onko tällaisia takeita olemassa vai ei. Komission on kuitenkin meneteltävä huolellisesti ja noudattaen luottamuksensuojan periaatetta, joka on yksi yhteisön perustavanlaatuisista oikeusperiaatteista (asia C-104/97 P, Atlanta v. Euroopan yhteisö, tuomio 14.10.1999, Kok. 1999, s. I-6983, 52 kohta) ja jonka mukaan huomioon on otettava asian käsittelyyn liittyvä luottamuksensuoja, joka asianosaisille on voinut syntyä tiedoista, jotka sisältyvät komission päätökseen aloittaa riidanalaisten tukien tutkimusmenettely.

127 Käsiteltävänä olevassa asiassa 18.2.1998 annetussa tiedonannossa (s. 5, ensimmäinen kohta) todetaan seuraavaa:

"Toistaiseksi täsmentämätön osa investointituista voi soveltua yhteismarkkinoille, jos se koskee yksinomaan investointeja muuhun kuin hiili- ja teräsalan toimintaan ja jos sitä ei käytetä ESF:n [Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH] EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvaan toimintaan. Kustannusten jakautumista koskevan tarkastelun perusteella tätä osaa ei voida kuitenkaan varmuudella määrittää. Tätä kysymystä on näin ollen tutkittava lähemmin."

128 Näistä tiedoista ilmenee, että komissio oli hallinnollista menettelyä aloittaessaan aikonut tutkia yksityiskohtaisesti, koskiko osa riidanalaisista tuista yksinomaan

kantajan investointeja muuhun kuin EHTY:n perustamissopimukseen kuuluvan alan toimintaan, ja jos näin oli, kuinka suuresta osasta oli kyse, ja mahdollisesti varmistaa, onko olemassa riittäviä takeita siitä, ettei kyseisiä tukia käytetä väärin kantajan EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvaan toimintaan. Toisin kuin komissio on suullisessa käsittelyssä väittänyt, tällaista toteamusta ei voida pitää asianomaisille osapuolille osoitettuna pyyntönä toimittaa sille tietoja, joiden perustella se voi varmistaa tämän. Tämän toteamuksen perusteella kyseisillä osapuolilla oli oikeus odottaa, että komissio pyytää edellä mainitussa tiedonannossa suunnittelemansa tutkimuksen yhteydessä niitä toimittamaan nämä tiedot.

129 Komissio selvittää vastauksissaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin arvioineensa hallinnollisen menettelyn kuluessa, että kantajan tuottama kylmäoikaistu valssilanka kuului EHTY:n perustamissopimuksen alaan, jolloin oli katsottava, että kaikki riidanalaiset tuet liittyivät EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluviin toimintoihin. Komissio lisää, että joka tapauksessa kantajan toiminnot olivat niin kiinteästi yhteydessä toisiinsa, että niiden täydellinen erottaminen toisistaan näytti alusta alkaen mahdottomalta, minkä vuoksi kaikkia kantajalle myönnettyjä tukia piti arvioida EHTY:n perustamissopimuksen kannalta.

130 Näistä toteamuksista ilmenee, ettei komissio ollut tehnyt 18.2.1998 päivätyssä tiedonannossaan ilmoittamaansa tutkimusta eikä pyytänyt asianosaisia osapuolia toimittamaan sille tietoja, joiden perustella se voisi konkreettisesti varmistaa, voidaanko kantajan oikaisutoimintaan tarkoitettuja investointitukia käyttää väärin kantajan edeltävässä tuotantovaiheessa harjoittamaan EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvaan toimintaan vai ei.

131 Näin ollen edellä 71 ja 72 kohdassa esitettyjen riidanalaisen päätöksen otteiden, joissa mainitaan tilanne, jossa tuensaajana olevan yrityksen EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvien ja siihen kuulumattomien toimintojen välillä ei ole selvää rajaa, ei voida katsoa heijastavan sellaisen konkreettisen ja kontra-

diktorisen tutkimuksen tulosta, josta olisi käynyt ilmi, ettei ollut olemassa riittäviä takeita siitä, ettei kyseisiä tukia tässä tapauksessa käytetä väärin.

132 Koska komissio ei voinut perustellusti pitää kantajan oikaisutoimintaa EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvana, tällaisen tutkimuksen puuttuminen estää sen, että tämän perustamissopimuksen voitaisiin todeta soveltuvan tarkasteltuihin tukiin.

133 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ei pidä toteuttaa komission 18.2.1998 päivätyssä tiedonannossaan suunnittelemaa tutkimusta, koska tällöin se loukkaisi kyseessä olevan yhteisön toimielimen toimivaltaa (ks. esimerkiksi asia T-145/98, ADT Projekt v. komissio, tuomio 24.2.2000, Kok. 2000, s. II-387, 83 kohta).

134 Kun otetaan huomioon edellä (90—133 kohdassa) esitetyt seikat, on näin ollen hyväksyttävä kanneperuste, joka koskee EHTY:n perustamissopimuksen virheellistä soveltamista siltä osin kuin tämä kanneperuste koskee kantajan valssilangan kylmäoikaisulaitoksiin tekemiin investointeihin myönnettyjä tukia.

135 Edellä esitetyn perusteella ja ilman, että on tarpeen tutkia muita kantajan ja väliintulijoiden riidanalaisen päätöksen 1 artiklan ensimmäistä kohtaa vastaan esittämiä kanneperusteita ja väitteitä, on todettava, että kyseinen säännös on lainvastainen ja näin ollen kumottava siltä osin kuin komissio toteaa siinä, että kantajan valssilangan kylmäoikaisulaitokseen tekemiin investointeihin vuonna 1995 myönnetyt investointituet ovat kuudensien terästukisääntöjen vastaisia eivätkä sovellu hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille. Vaatimukset, jotka koskevat tämän riidanalaisen päätöksen säännöksen kumoamista, on hylättävä muilta osin.

Kanneperuste, joka koskee oikeusvarmuuden periaatteen loukkaamista ja jossa vaaditaan riidanalaisen päätöksen 1 artiklan toisen kohdan kumoamista

Asianosaisten ja muiden osapuolten väitteet ja niiden perustelut

136 Kantaja väittää, että oikeusvarmuuden periaatetta on loukattu. Se katsoo, että komissio oli hyväksynyt tukiasioihin N 351/92 ja N 673/94 liittyvien valtiontakausten käyttämisen osittain käyttöpääomaluottojen kattamiseksi. Saksan liittotasavalta osoitti 17.12.1992 tukiasiasta N 351/92 vastaavalle komission virkamiehelle telekopion, jossa todettiin, että 18 miljoonaa DEM takauksesta, joka kattaa 80 prosenttia kustannuksista, oli käytettävä investointeja toteutettaessa syntyneiden tappioiden ja erääntyneiden korkojen kattamiseen. Saksan liittotasavalta selitti komissiolle 26.9.1994 päivätyssä kirjeessään, että toisen valtiontakauksen kokonaismäärästä 4,8 DEM käytettiin käyttöpääomaluottojen kattamiseen.

137 Komissio viittaa riidanalaisen päätöksen perusteluosan IV kohdassa esittämäänsä tämän kysymyksen yksityiskohtaiseen arviointiin ja toteaa, että molempia riidanalaisia valtiontukia oli pidetty investointitukina. Saksan liittotasavalta toimitti kuitenkin komissiolle hallinnollisen menettelyn aikana 17.12.1992 ja 26.9.1994 asiakirjoja, joista kävi ilmi, että näitä takauksia oli käytetty osittain käyttöpääomaluottojen rahoittamiseen ennen kuin komissio oli hyväksynyt niitä.

138 Sen lisäksi, että tällaiset tuet olivat lainvastaisia, koska ne oli myönnetty ilman komission suostumusta, ne olivat komission mukaan myös sellaisten terästukisääntöjen vastaisia, joiden mukaan hyväksyttäviä ovat ainoastaan tutkimukseen, kehitykseen, ympäristönsuojeluun ja tehtaiden sulkemiseen myönnettävät tuet. Koska toimintatuet ovat ilmiselvästi yhteismarkkinoille soveltumattomia, niitä ei

mainita kyseisissä säännöissä, joita on tulkittava suppeasti, koska ne ovat poikkeus tukien kieltoperiaatteesta (ks. vastaavasti edellä 48 kohdassa mainittu asia Neue Maxhütte Stahlwerke ja Lech-Stahlwerke v. komissio). Käsiteltävänä olevassa asiassa tukien käyttäminen muuhun tarkoitukseen kuin investointeihin oli komission mukaan näin ollen kiellettyä.

139 Komissio lisää, ettei se voi jälkikäteen hyväksyä täsmennyksiä, jotka muuttavat kyseessä olevien tukien luonnetta (ks. vastaavasti asia 304/85, Falck v. komissio, tuomio 24.2.1987, Kok. 1987, s. 871, 16 kohta ja siinä mainittu oikeuskäytäntö). Tämä selittää komission mukaan tässä tapauksessa sen, että se on ottanut huomioon Saksan liittotasavallan alun perin toimittamat tiedot ja hyväksynyt tuet investointitukina.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

140 Ensinnäkin tukiasian N 351/92 osalta on asianosaisten kesken kiistatonta, että Saksan liittotasavalta ilmoitti komissiolle 2.6.1992 päivätyllä kirjeellä suunnitelmastaan myöntää kantajalle avustus ja investointien verohelpotus arviolta 85 miljoonan DEM:n investointeihin.

141 Saksan liittotasavalta ilmoitti 15.7.1992 komissiolle aikomuksestaan myöntää kantajalle valtiontakaus, joka kattaa 80 prosenttia 68,8 miljoonan DEM:n määrästä "yrityksen perustamisesta aiheutuviin kustannuksiin" (ks. Saksan liittotasavallan komissiolle 3.3.1998 osoittama kirje, joka on mainittu riidanalaisen päätöksen perusteluosan I kohdan toisessa alakohdassa). Saksan liittotasavalta ilmoitti 13.10.1992 komissiolle, että edellä mainittua määrää oli pienennetty 60,8 miljoonaan DEM:aan (ks. em. kirje).

142 Saksan liittotasavalta lähetti 17.12.1992 komissiolle telekopion (jäljempänä 17.12.1992 lähetetty telekopio), joka sisältää seuraavia tietoja:

"Ilmoituksessa mainittu investointien määrä kattaa ainoastaan kustannukset, joihin voidaan myöntää investointiavustus ja investointien verohelpotus. Valtiontakauksen osalta huomioon on otettu muitakin investointikustannuksia:

Tonttikustannukset	8 milj. DEM
Ennen laitoksen käyttöönottoa syntyneet tappiot	8 milj. DEM
Erääntyneet korot	10 milj. DEM
Aiemmin mainitut investointikustannukset	85 milj. DEM
	111 milj. DEM
— investointiavustus ja investointien verohelpotus	24,85 milj. DEM
— oma pääoma	10 milj. DEM
Taattava määrä	76,15 milj. DEM
pyöristettynä	76 milj. DEM
josta 80 prosenttia	60,8 milj. DEM"

143 Komission 1.3.1993 päivätystä kirjeestä ilmenee, että komissio hyväksyi kantajalle myönnettävän "valtiontakauksen, joka kattaa 80 prosenttia yrityksen perustamisesta aiheutuvista kustannuksista, joiden määräksi on arvioitu 76 miljoonaa DEM" tai kuten riidanalaisessa päätöksessä todetaan (ks. perusteluosan II kohdan lopussa oleva yhteenvetotaulukko) 60,8 miljoonan DEM:n valtiontakauksen (80 prosenttia 76 miljoonasta DEM:sta).

144 Toiseksi tukiasian N 673/94 osalta on asianosaisten kesken kiistatonta, että Saksan liittotasavalta ilmoitti komissiolle 29.6.1994 päivätyllä kirjeellä suunnitelmastaan myöntää kantajalle avustus ja investointien verohelpotus arviolta 51 miljoonan DEM:n lisäinvestointeihin. Tämä ilmoitus sisältää seuraavat tiedot:

» — —

51 miljoonan DEM:n lisäinvestoinnit rahoitetaan seuraavasti:

— Omat varat (osakepääoman korotus)	5,4 milj. DEM
— Investointiavustus	11,73 milj. DEM
— Investointien verohelpotus (8 prosenttia)	4,08 milj. DEM
— Markkinakorkoinen luotto	30,19 milj. DEM
(voi olla tarpeen myöntää täydentävä takaus, mitä koskeva päätös tehdään lähikuukausina)	
Yhteensä:	51,00 milj. DEM

Liittovaltion hallitus ilmoittaa seuraavat [kantajalle] myönnetyt tukitoimet:

Investointiavustus	11,73 milj. DEM
Investointien verohelpotus	4,08 milj. DEM"

145 Saksan liittotasavalta "ilmoitti — — 24 miljoonan DEM:n täydentävän valtiontakauksen, josta 19,2 miljoonaa DEM koskee investointeja ja 4,8 miljoonaa DEM käyttöpääomaluottoja," 26.9.1994 päivätyllä kirjeellä.

146 Sekä 18.2.1998 päivätystä tiedonannosta (ks. sivulla 4 oleva yhteenvetotaulukko) että riidanalaisesta päätöksestä (ks. perusteluosan II kohdan lopussa oleva yhteenvetotaulukko) ilmenee, että komissio on hyväksynyt 13.1.1995 päivätyllä kirjeellään kantajalle myönnettävän 23,975 miljoonan DEM:n valtiontakauksen.

147 Edellä (140—146 kohdassa) esitetystä ilmenee, että Saksan liittotasavalta oli antanut komissiolle täsmälliset tiedot kustannuksista, joita takaukset koskevat, tukiasian N 351/92 osalta 17.12.1992 päivätyllä telekopiolla ja tukiasian N 673/94 osalta 26.9.1994 päivätyllä kirjeellä, ennen kuin komissio oli hyväksynyt tukia, jotka liittyvät näiden takausten myöntämiseen kantajalle. Komissio vahvistaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin antamissaan vastauksissa, ettei se ole kirjannut 17.12.1992 lähetettyä telekopiota ja että 26.9.1994 päivätty kirje oli pelkkä tukiasiaan N 673/94 liittyvä lisätieto, minkä vuoksi näitä kahta asiakirjaa ei voida pitää virallisina ilmoituksina. Komissio ei kuitenkaan kiistä vastaanottaneensa näitä asiakirjoja eikä sitä, että ne liittyvät tukiasioihin N 351/92 ja N 673/94.

148 Komissio on kuitenkin molemmissa tapauksissa ottanut kantaa kyseisiin valtiontakauksiin. Komission 1.3.1993 päivätty kirje koskee "valtiontakausta, joka kattaa 80 prosenttia yrityksen perustamisesta aiheutuvista kustannuksista, joiden määräksi on arvioitu 76 miljoonaa DEM" (ks. edellä 143 kohta). Sen perusteella, että tässä otteessa mainittu määrä on sama kuin 17.12.1992 lähetettyyn telekopioon sisältyvä maininta 76 miljoonan DEM:n yhteismäärästä, josta takaus kattaa 80 prosenttia, voidaan päätellä, että komissio on esittänyt toteamuksensa

tukiasiaan N 351/92 liittyvästä valtiontakauksesta otettuaan huomioon kyseisestä telekopiosta ilmenevät tiedot, mitä komissio ei kiistä. Komissio ei kiistä, että sen 13.1.1995 päivättyyn kirjeeseen sisältyvästä viittauksesta 23,975 miljoonan DEM:n "markkinaluottoon, johon liittyy valtiontakaus," ilmenee, että se on ottanut huomioon 26.9.1994 päivättyyn kirjeeseen sisältyvät tiedot, jotka koskevat suunnitelmaa myöntää kantajalle valtiontakaus tukiasian N 673/94 yhteydessä.

149 Tämän vuoksi käsiteltävänä olevassa asiassa ei voida soveltaa asiassa Falck vastaan komissio (mainittu edellä 139 kohdassa) tehtyä ratkaisua, johon komissio viittaa kirjelmissään. Tässä asiassa yhteisöjen tuomioistuin katsoi sellaisten tukihankkeiden osalta, jotka oli tuolloin voimassa olleiden terästukisääntöjen mukaan ilmoitettava komissiolle 31.5.1985 mennessä, että komission ei tarvinnut hyväksyä tämän päivän jälkeen saapuneita täsmennyksiä, joiden seurauksena kyseisen tuen luonne olisi muuttunut, ja näin ollen toimeenpantu suunnitelma ei enää olisi ollut sama kuin ilmoitettu suunnitelma. Käsiteltävänä olevassa asiassa ei ole kuitenkaan kiistetty sitä, että 17.12.1992 lähetetty telekopio on saapunut komissiolle ajoissa, ja kahdessa edeltävässä kohdassa esitetystä arvioinnista ilmenee, että komissio on ottanut huomioon tässä telekopiossa mainitut seikat tehdessään 1.3.1993 päivättyyn kirjeeseen sisältyvää lopullista päätöstä. Komissio itse vahvistaa vastauksissaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin, että 26.9.1994 päivättyä kirjettä on "pidetty pelkkänä tukiasiaan [N] 673/94 liittyvänä lisätietona" ja että se liitettiin tämän vuoksi ilmoitukseen, jonka Saksan liittotasavalta osoitti komissiolle 29.6.1994 ja jossa ilmoitettiin mahdollisesta suunnitelmasta myöntää kantajalle lisävaltiontakaus (ks. edellä 144 kohta). Lisäksi kahdessa edeltävässä kohdassa esitetystä arvioinnista ilmenee, että komissio on ottanut huomioon tässä kirjeessä mainitut seikat tehdessään 13.1.1995 päivättyyn kirjeeseen sisältyvää lopullista päätöstä.

150 Kirjeestä, joka on päivätty 1.3.1993, ilmenee, että samoin kuin muita tukiasiaan N 351/92 liittyviä tukia, kyseisen valtiontuen myöntämissuunnitelmaa pidettiin investointitukisuunnitelmana ja sitä tutkittiin ja se hyväksyttiin viidensien terästukisääntöjen 5 artiklan kolmannen kohdan nojalla, joka koskee alueellisia

investointitukia, jotka myönnetään entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueelle sijoittautuneille yrityksille. Kirjeessä, joka on päivätty 13.1.1995, todetaan myös, että samoin kuin muita tukiasiaan N 673/94 liittyviä tukia, suunnitelmaa myöntää kantajalle markkinaluottoon liittyvä valtiontakaus tutkittiin ja se hyväksyttiin tämän saman terästukisääntöjen säännöksen nojalla.

151 Riidanalaisen päätöksen perusteluosan IV kohdan yhdennessätoista alakohdassa komissio toteaa kuitenkin, että "tosiasiassa [Saksan liittotasavalta] on ilmoittanut EHTY-teräsyrityksen hyväksi myönnetyistä toimintatuista". Komissio vahvistaa vastauksissaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin, että kuten kyseisen toteamuksen sijainnista riidanalaisessa päätöksessä ilmenee, tämä toteamus koskee 17.12.1992 lähetettyä telekopiota ja 26.9.1994 päivättyä kirjettä. Näiden seikkojen perusteella voidaan näin ollen ajatella, että komissio on aikoinaan näistä asiakirjoista ymmärtänyt, että niissä mainitut valtiontakaukset sisältävät yleistä toimintatukea. Tätä arviointia tukee se, että komissio on kirjelmissään väittänyt, että 17.12.1992 lähetetystä telekopiosta ja 26.9.1994 päivätystä kirjeestä ilmenee, että osa näistä valtiontakauksista on käytetty käyttöpääomaluottojen kattamiseen (ks. edellä 137 kohta).

152 Näin ollen on todettava, että kun komissio on täysin tietoisena kaikista asiaan liittyvistä seikoista hyväksynyt tukiasioiden N 351/92 ja N 673/94 yhteydessä valtiontakaukset niille koko määrille, jotka Saksan liittotasavalta on ilmoittanut 17.12.1992 lähetetyssä telekopiossa ja 26.9.1994 päivätyssä kirjeessä, jälkimmäisessä tapauksessa 25 000 DEM:n tarkkuudella, se on hyväksynyt sen, että osa näistä valtiontakauksista käytetään toimintatukina, mistä on ilmoitettu näissä kahdessa asiakirjassa.

153 Komission väite, jonka mukaan Saksan liittotasavallan olisi siitä, ettei komission 1.3.1993 ja 13.1.1995 päivätyissä kirjeissä mainittu suunnitelmaa käyttää osa

valtiontakauksista käyttöpääomaluottojen kattamiseen, pitänyt väistämättä ymmärtää, ettei toimintatukia ollut hyväksytty, on hylättävä.

154 Jos komissio vastusti Saksan viranomaisten aikomusta osoittaa osa valtiontakauksista tällaisten luottojen kattamiseen, komission olisi tuolloin pitänyt tätä varten säädettyä menettelyä noudattaen tehdä päätös, jossa näiden takausten myöntäminen olisi hyväksytty joko ainoastaan siihen määrään saakka, joka liittyy investointikustannusten kattamiseen, tai kokonaisuudessaan ainoastaan sillä edellytyksellä, että ne kohdistuvat kokonaisuudessaan investointikustannusten kattamiseen. On kuitenkin todettava, ettei edellä mainittujen kirjeiden sisältö ollut tällainen.

155 Komissio ei voi myöskään vedota siihen, että toimintatuet ei selvästikään sovellu hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille, sen väitteensä tueksi, että Saksan liittotasavallan olisi pitänyt väistämättä epäillä, ettei sen suunnitelmaa käyttää osa valtiontakauksista käyttöpääomaluottojen kattamiseen ollut hyväksytty.

156 Sen lisäksi, mitä edellä 152 ja 154 kohdassa on esitetty, on todettava, että komissio väittää riidanalaisen päätöksen perusteluosan IV kohdan yhdennessätoista alakohdassa "ettei [se] hyväksy ilman muuta toimintatukia, jotka ovat yleisesti tunnettujen periaatteiden vastaisia." Komissio ei näin ollen itsekään sulje pois sitä mahdollisuutta, että tällaiset tuet voitaisiin hyväksyä. Komissio ei voi tämän vuoksi kiistää sitä, etteikö Saksan liittotasavalta voinut kohtuudella tulkita komission 1.3.1993 ja 13.1.1995 päivättyjä kirjeitä siten, että niissä hyväksyttiin riidanalaisiin valtiontakauksiin sisältyvät toimintatuet.

157 Vaikka on myönnettävä, että riidanalaisessa päätöksessä ja kirjelmissä esittämistään väitteistä huolimatta (ks. edellä 151 kohta) komissio ymmärsi aikoinaan riidanalaisten valtiontakaussuunnitelmien vastaavan täysin investointitukisuunnitelmia, on korostettava, että komissio on päätynyt tällaiseen käsitykseen ja myös tutkinut kyseisiä takauksia ja hyväksynyt ne investointitukina otettuaan huomioon Saksan liittotasavallan 17.12.1992 lähetetyssä telekopiossa ja 26.9.1994 päivätyssä kirjeessä ilmoittamat tiedot kustannuksista, joita nämä takaukset koskevat (ks. edellä 147 ja 148 kohta). Kun otetaan huomioon nämä tiedot, Saksan liittotasavaltaa ei voida syyttää siitä, että se olisi pyrkinyt salaamaan riidanalaisten takausten käyttötarkoituksen ja saamaan komission hyväksymään niiden käyttämisen toisiin tarkoituksiin kuin mitä komissiolle oli ilmoitettu.

158 Näin ollen sen, että valtiontakaukset niille koko määrille, jotka Saksan liittotasavalta on ilmoittanut 17.12.1992 lähetetyssä telekopiossa ja 26.9.1994 päivätyssä kirjeessä — jälkimmäisessä tapauksessa 25 000 DEM:n tarkkuudella — on 1.3.1993 ja 13.1.1995 päivätyissä kirjeissä hyväksytty investointitukina, on katsottava tarkoittavan hyväksyntää sille, että näitä valtiontakauksia käytetään näissä kahdessa asiakirjassa mainittujen eri kustannusten kattamiseen.

159 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ei tarvitse selvittää, miksi komissio tuolloin hyväksyi riidanalaisten valtiontakausten myöntämisen kantajalle ilman minkäänlaista varausta sen suhteen, mitä Saksan liittotasavalta ilmoitti 17.12.1992 lähetetyssä telekopiossa ja 26.9.1994 päivätyssä kirjeessä näiden takausten suunnitellusta käyttötarkoituksesta. Edellä (140—158 kohdassa) esitetyn arvioinnin päätteeksi on todettava, että 1.3.1993 ja 13.1.1995 päivättyjä kirjeitä on tulkittava siten, että niissä hyväksytään kantajalle myönnettävät valtiontakaukset, joiden määrät ovat 60,8 miljoonaa DEM ja 23,975 miljoonaa DEM ja joiden käyttötarkoituksen Saksan liittotasavalta on yksilöinyt 17.12.1992 lähetetyssä telekopiossa ja 26.9.1994 päivätyssä kirjeessä, joiden

tämän asian kannalta merkitykselliset kohdat on esitetty edellä 142 ja 145 kohdassa.

160 Komissio ei riidanalaisessa päätöksessään eikä kirjelmissään kiistä Saksan liittotasavallan maininneen hallinnollisessa menettelyssä, että 7,2 miljoonan DEM:n valtiontakaus, joka mainitaan riidanalaisen päätöksen 1 artiklan toisessa kohdassa ja joka myönnettiin kantajalle vuoden 1994 lopussa käyttöpääomaluottojen kattamiseen, oli yhteydessä siihen, että 17.12.1992 lähetetyssä tukiasiaan N 351/92 liittyvässä telekopiossa mainittu valtiontakaus käytettiin investointeja toteutettaessa syntyneiden tappioiden ja erääntyneiden korkojen kattamiseen, joiden yhteismääräksi arvioitiin 18 miljoonaa DEM, mistä ilmoitettiin kyseisellä telekopiolla. Komissio ei kiistä myöskään sitä, ettei edellä mainittu 7,2 miljoonan DEM:n määrä ylitä sitä osaa valtiontakauksesta, joka voidaan käyttää käyttöpääomaluottojen kattamiseen, kun otetaan huomioon niiden eri kustannuslajien suuruus, joita arvioitu valtiontakaus koskee.

161 Komissio ei riidanalaisessa päätöksessään eikä kirjelmissään myöskään kiistä Saksan liittotasavallan maininneen hallinnollisessa menettelyssä 4,8 miljoonan DEM:n valtiontakauksen, joka mainitaan riidanalaisen päätöksen 1 artiklan toisessa kohdassa ja joka myönnettiin kantajalle vuoden 1994 lopussa käyttöpääomaluottojen kattamiseen, olleen yhteydessä siihen, että 26.9.1994 päivätyssä tukiasiaan N 673/94 liittyvässä kirjeessä mainittu valtiontakaus käytettiin käyttöpääomaluottojen kattamiseen 4,8 miljoonan DEM:n osalta, mistä ilmoitettiin kyseisellä tiedonannolla.

162 Näin ollen on todettava, että komissio oli hyväksynyt tuen, joka sisältyy kantajalle vuoden 1994 lopussa myönnettyihin valtiontakauksiin, jotka on tarkoitettu 7,2 miljoonan DEM:n ja 4,8 miljoonan DEM:n suuruisten käyttöpääomaluottojen kattamiseen; nämä takaukset on hyväksytty 1.3.1993 päivätyllä kirjeellä tukiasiassa N 351/92 ja 13.1.1995 päivätyllä kirjeellä tukiasiassa N 673/94.

163 On vielä tutkittava, voiko komissio perustellusti todeta riidanalaisen päätöksen 1 artiklan toisessa kohdassa, että tämä tuki on kuudensien terästukisääntöjen vastainen eikä sovellu hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille.

164 Tältä osin on huomautettava, että kantaja ja väliintulijat eivät ole kiistäneet komission riidanalaisessa päätöksessään (perusteluosan IV kohdan kahdeksannessa ja yhdennessätoista alakohdassa) tekemää luonnehdintaa, jonka mukaan tämä tuki on yleistä toimintatukea. Yleiset toimintatuet eivät kuitenkaan kuulu mihinkään 1.1.1997 alkaen sovellettavissa kuudensissa terästukisäännöissä määritetyistä tukiluokista, joille on myönnetty yleinen poikkeus EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c kohdassa määrätystä kiellosta. Kyseiset osapuolet ovat sekä hallinnollisen menettelyn että oikeudenkäyntimenettelyn aikana ainoastaan väittäneet, että komissio oli hyväksynyt kantajalle vuoden 1994 lopussa käyttöpääomaluottojen kattamiseen myönnetyt 7,2 miljoonan DEM:n ja 4,8 miljoonan DEM:n valtiontakaukset. Ne eivät ole esittäneet perusteluja, joilla ne olisivat pyrkineet osoittamaan, että nämä takaukset soveltuvat hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille.

165 Näin ollen on todettava, että komissio voi perustellusti todeta riidanalaisen päätöksen 1 artiklan toisessa kohdassa, että tuki, joka sisältyi kantajalle vuoden 1994 lopussa 7,2 miljoonan ja 4,8 miljoonan DEM:n käyttöpääomaluottojen kattamiseen myönnettyihin valtiontakauksiin, on kuudensien terästukisääntöjen vastainen eikä sovellu hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille.

166 Kun otetaan huomioon kaikki edellä (140—165 kohdassa) esitetty, on todettava, että riidanalaisen päätöksen 1 artiklan toinen kohta on kumottava siltä osin kuin siinä todetaan, ettei tukea, joka sisältyi kantajalle vuoden 1994 lopussa käyttö-

pääomaluotoille myönnettyihin 7,2 miljoonan ja 4,8 miljoonan DEM:n valtiontakauksiin, ollut hyväksytty. Tutkittu kanneperuste on hylättävä muilta osin.

Kanneperuste, joka koskee luottamuksensuojan periaatteen loukkaamista ja jossa vaaditaan riidanalaisen päätöksen 2 artiklan kumoamista

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

167 Kantaja väittää, että se saattoi perustellusti uskoa, että sellaisiin laitoksiin tarkoitettuja tukia, joita ei sinänsä käytetty EHTY:n perustamissopimuksen alaan kuuluvaan toimintaan, tutkittaisiin EY:n perustamissopimuksen valtiontukia koskevien määräysten kannalta siitäkin huolimatta, ettei erillinen yritys osallistunut näiden laitosten käyttämiseen (asia T-129/96, Preussag Stahl v. komissio, tuomio 31.3.1998, Kok. 1998, s. II-609, 77 kohta ja tässä kohdassa mainittu oikeuskäytäntö).

168 Valtiontakausten osalta kantaja sanoo uskoneensa, että Saksan liittotasavalta oli täyttänyt ilmoitusvelvollisuutensa komissiolle osoittamillaan kirjeillä. Kantajalle on lisäksi syntynyt perusteltuja odotuksia, kun tämä yhteisön toimielin on hyväksynyt kyseiset takaukset (asia T-489/93, Unifruit Hellas v. komissio, tuomio 15.12.1994, 1994, s. II-1201, 51 kohta).

169 Kantaja toteaa tehneensä peruuttamattomia investointeja käyttäen erittäin suureksi osaksi sille myönnettyjä varoja. Kantaja väittää, että jos se olisi tiennyt, että sitä voidaan vaatia maksamaan takaisin riidanalaisia tukia, se ei olisi tehnyt tällaisia investointeja eikä olisi tällä hetkellä kohdannut vaikeuksia, joita tällainen vaatimus sille aiheuttaa.

170 Kantaja huomauttaa, että oikeuskäytännössä on pyritty varmistamaan yhtäältä lainalaisuusperiaatteen ja toisaalta oikeusvarmuutta ja luottamuksensuojaa koskevien periaatteiden välinen tasapaino (yhdistetyt asiat 205/82—215/82, Deutsche Milchkontor ym., tuomio 21.9.1983, Kok. 1983, s. 2633, 30 kohta; Kok. Ep. VII, s. 229).

171 Freistaat Sachsen väittää, että riidanalaiset investointituet ovat sellaisten alueellisten tukiohjelmien yksittäisiä täytäntöönpanotoimia, jotka komissio oli hyväksynyt EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan (josta on tullut EY 88 artikla) nojalla. Ne ovat näin ollen voimassa olevia tukia, joita ennakkoilmoitusvelvollisuus komissiolle ei koske.

172 Komissio toteaa, että sen lisäksi, että kantaja luonnehtii oikaisutoimintaa väärin, vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että periaatteessa tuensaajayritys voi perustellusti luottaa tuen sääntöjenmukaisuuteen ainoastaan, jos tuki on myönnetty mainitussa artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen, minkä huolellinen talouden toimija pystyy yleensä varmistamaan (asia C-5/89, komissio v. Saksa, tuomio 20.9.1990, Kok. 1990, s. I-3437, 14 kohta; Kok. Ep. X, s. 521). Komission mukaan sen antamassa tiedonannossa (EYVL 1983, C 318, s. 3) mahdollisia lainvastaisesti myönnettyjen tukien saajia varoitettiin tällaisten tukien takaisinperinnän mahdollisuudesta.

173 Riidanalaisen päätöksen 1 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettujen tukien osalta kantaja ei voi komission mukaan vedota mihinkään hyväksymispäätökseen, johon sen luottamus perustuisi. Komission mukaan väitteellä, joka koskee investointien peruuttamattomuutta, ei ole merkitystä. Komissio ei vaadi kyseisten investointien peruuttamista, vaan ainoastaan lainvastaisesti saatujen varojen palauttamista. Tällainen takaisinperiminen on looginen seuraus siitä, että tuki on todettu yhteismarkkinoille soveltumattomaksi, koska sillä pyritään

aikaisemman tilanteen palauttamiseen (asia C-142/87, Belgia v. komissio, tuomio 21.3.1990, Kok. 1990, s. I-959; Kok. Ep. X, s. 387).

174 Tukiasioihin N 351/92 ja N 673/94 liittyviä valtiontakauksia käytettiin komission mukaan viidensien terästukisääntöjen vastaisesti. Niitä käytettiin tarkoituksiin, jotka olivat muita kuin komissiolle ilmoitetut tarkoitukset ja jotka olivat kyseisten sääntöjen vastaisia. Ne oli lisäksi myönnetty kantajalle ennen kuin komissio oli ottanut niihin kantaa. Näin ollen kantaja ei voinut perustellusti katsoa sen, että nämä takaukset oli hyväksytty investointitukina, tarkoittavan, että ne oli hyväksytty toimintatukina (ks. vastaavasti asia 236/86, Dillinger Hüttenwerke v. komissio, tuomio 6.7.1988, Kok. 1988, s. 3761, 14 kohta ja asia C-180/88, Wirtschaftsvereinigung Eisen- und Stahlindustrie v. komissio, tuomio 6.12.1990, Kok. 1990, s. I-4413, 22 kohta).

175 Komissio lisää, että yhteisön oikeuskäytännössä edellytetään lainvastaisten tukien takaisinperimistä, vaikka jäsenvaltion viranomainen olisi siinä määrin vastuussa päätöksen lainvastaisuudesta, että sen peruuttaminen on tuensaajan kannalta hänen vilpittömän mielen suojansa vastaista, sillä tuensaaja ei ole voinut perustellusti luottaa tuen myöntämisen lainmukaisuuteen, koska säännöstenmukaista menettelyä ei ole noudatettu (asia C-24/95, Alcan Deutschland, tuomio 20.3.1997, Kok. 1997, s. I-1591, 43 kohta). Tukien takaisinperiminen on välttämätöntä myös silloin, kun jäsenvaltion viranomaiset ovat myöhemmin pyytäneet hyväksyntää tuen käyttämiselle muuhun kuin komissiolle alun perin ilmoitettuun tarkoitukseen, kuten käsiteltävänä olevassa asiassa.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

176 Ensiksi on huomautettava, että riidanalaisen päätöksen 1 artiklan ensimmäinen kohta on kumottava siltä osin kuin komissio toteaa siinä, että kantajalle vuonna

1995 myönnettyjen investointitukien se osa, joka liittyy kantajan valssilangan kylmäoikaisulaitokseen tekemiin investointeihin, on kuudensien terästukisääntöjen vastainen eikä sovellu hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille (ks. edellä 135 kohta).

177 Tukien takaisinperiminen, jota komissio voi vaatia kyseessä olevalta jäsenvaltiolta, on seurausta siitä, että tuet eivät sovellu yhteismarkkinoille. Tuen takaisinperiminen ei ole mahdollista vain sillä perusteella, että siitä ei ole ilmoitettu komissiolle (ks. vastaavasti asia C-301/87, Ranska v. komissio, tuomio 14.2.1990, Kok. 1990, s. I-307, 11—22 kohta; Kok. Ep. X, s. 319; edellä 173 kohdassa mainittu asia Belgia v. komissio, tuomio 21.3.1990, 15—20 kohta; asia C-39/94, SFEI ym., tuomio 11.7.1996, Kok. 1996, s. I-3547, 43 kohta ja asia T-49/93, SIDE v. komissio, tuomio 18.9.1995, Kok. 1995, s. II-2501, 85 kohta).

178 Näin ollen komissio ei voi riidanalaisen päätöksen 2 artiklassa perustellusti määrätä Saksan liittotasavaltaa perimään takaisin edellä 176 kohdassa mainittuja investointitukia.

179 Toiseksi muiden riidanalaisen päätöksen 1 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettujen tukien osalta on aluksi huomautettava, että komissio on perustellusti todennut, että kantajalle vuonna 1995 myönnetyn investointituen se osa, joka liittyy kantajan muokkauslaitokseen tekemiin investointeihin, on kuudensien terästukisääntöjen vastainen eikä sovellu hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille (ks. edellä 89 kohta). Kantajalle vuonna 1997 myönnetyn 12 miljoonan DEM:n valtiontakauksen osalta kantaja ja väliintulijat eivät ole oikeudenkäyntimenettelyn aikana kiistäneet komission edellä mainitussa riidanalaisen päätöksen kohdassa esittämää toteamusta, jonka mukaan tähän

takaukseen sisältyvä tuki on kuudensien terästukisääntöjen vastainen eikä sovellu hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille (ks. edellä 56 kohta).

180 On huomautettava, ettei kantaja kiistä olleensa tietoinen edeltävässä kohdassa tarkoitettuihin investointitukiin ja valtiontakaukseen sisältyneestä valtiontuesta.

181 Kantaja ei ole ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin antamissaan vastauksissa kiistänyt sitä, että nämä tuet on myönnetty sille ilman, että siitä oltaisiin ilmoitettu etukäteen komissiolle, kuten 18.2.1998 päivätystä tiedonannosta (ks. erityisesti sivulla 4 oleva taulukko) ja riidanalaisesta päätöksestä (ks. esim. perusteluosan II kohdan lopussa oleva yhteenvetotaulukko) ilmenee. Jäsenvaltioiden on noudatettava ennakkoilmoitusmenettelyä yleisesti kaikkien julkisista varoista terästeollisuusyritysten hyväksi myönnettävien rahoitushankkeiden osalta (ks. vastaavasti asia C-399/95 R, Saksa v. komissio, määräys 3.5.1996, Kok. 1996, s. I-2441, 50 ja 54 kohta). Kun otetaan huomioon edellä 80 kohdassa esitetyt huomiot, edellä 171 kohdassa mainittu Freistaat Sachsenin väite on hylättävä.

182 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan valtiontukea saavat yritykset voivat perustellusti luottaa tuen lainmukaisuuteen ainoastaan, jos tuki on myönnetty menettelysääntöjä noudattaen, mistä huolellisen taloudellisen toimijan täytyy voida varmistua (ks. edellä 167 kohdassa mainittu asia Preussag Stahl v. komissio, tuomion 77 kohta ja asia T-55/99, CETM v. komissio, tuomio 29.9.2000, Kok. 2000, s. II-3207, 121 kohta).

183 Lainvastaisen tuen saajalla on tuen palauttamista vastustaakseen mahdollisuus vedota poikkeuksellisiin olosuhteisiin, joiden vuoksi se on voinut perustellusti luottaa tuen lainmukaisuuteen (edeltävässä kohdassa mainittu asia CETM v. komissio, tuomion 122 kohta).

184 On kuitenkin todettava, että käsiteltävänä olevassa asiassa kantaja ei edes vetoa tällaisiin olosuhteisiin.

185 Kantaja ei myöskään väitä, että komissio olisi antanut sille täsmällisiä vakuutuksia, joiden perusteella sille olisi syntynyt perusteltuja odotuksia kyseisten tukien lainmukaisuuden suhteen.

186 Näin ollen kantaja ei voi menestyksellisesti väittää komission toimineen virheellisesti sen vuoksi, että se olisi jättänyt saattamatta tasapainoon toisaalta oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteiden vaatimukset ja toisaalta laillisuusperiaatteen vaatimukset (ks. vastaavasti edellä 167 kohdassa mainittu asia Preussag Stahl v. komissio, 84 kohta).

187 Komissio voi näin ollen oikeutetusti määrätä edellä 179 kohdassa tarkoitetut tuet perittäviksi takaisin.

188 Kolmanneksi on huomautettava riidanalaisen päätöksen 1 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetun tuen osalta, joka sisältyi kantajalle vuoden 1994 lopussa myönnettyihin 7,2 miljoonan DEM:n ja 4,8 miljoonan DEM:n suuruisiin valtiontakauksiin, jotka oli tarkoitettu käyttöpääomaluottojen kattamiseen, että komissio oli hyväksynyt nämä takaukset 1.3.1993 ja 13.1.1995 päivätyillä kirjeillään (ks. edellä 140—166 kohta). Näin tehdessään komissio antoi tuolloin täsmällisiä vakuutuksia, joiden vuoksi osapuolille, joita asia koskee, ja erityisesti

kantajalle on syntynyt perusteltuja odotuksia näihin takauksiin sisältyvän tuen sääntöjenmukaisuudesta (edellä 168 kohdassa mainittu asia Unifruit Hellas v. komissio, tuomion 51 kohta ja edellä 167 kohdassa mainittu asia Preussag Stahl v. komissio, tuomion 78 kohta).

189 Näin ollen luottamuksensuojan periaatteen vastaisena on pidettävä sitä, että komissio vaatii sellaisen tuen takaisinperimistä, jonka se on kolmansilta saamiensa tietojen perusteella (ks. 18.2.1998 annettu tiedonanto, s. 3) tutkinut uudelleen useita vuosia näiden takausten hyväksymisen jälkeen ja jonka se on todennut hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille soveltumattomaksi.

190 Tältä osin komission väite, joka koskee sitä, että riidanalaiset valtiontakaukset on myönnetty kantajalle ennen kuin se on ottanut niihin kantaa, on hylättävä. Riidanalaisen päätöksen 1 artiklan toisen kohdan sanamuodosta ilmenee, että tukiasiassa N 351/92 myönnetty 7,2 miljoonan DEM:n valtiontakaus (ks. edellä 160 kohta) on myönnetty kantajalle "vuoden 1994 lopussa" eli sen jälkeen, kun kyseinen tukiasia hyväksyttiin 1.3.1993 päivätyllä kirjeellä. Missään tapauksessa tämä väite ei voi muuttaa sitä seikkaa, että kun komissio hyväksyi kyseiset valtiontakaukset 1.3.1993 ja 13.1.1995, komissio antoi kantajalle täsmällisiä vakuutuksia, joiden vuoksi kantajalle on syntynyt perusteltuja odotuksia näihin takauksiin sisältyvän tuen sääntöjenmukaisuudesta, minkä vuoksi komissio ei voi määrätä sitä takaisinperittäväksi sen perusteella, että se todetaan myöhemmin yhteismarkkinoille soveltumattomaksi.

191 Tästä seuraa, että komissio ei voi riidanalaisen päätöksen 2 artiklassa oikeutetusti vaatia Saksan liittotasavaltaa perimään takaisin tukea, joka sisältyy kantajalle vuoden 1994 lopussa myönnettyihin 7,2 miljoonan ja 4,8 miljoonan DEM:n suuruisiin valtiontakauksiin, jotka on tarkoitettu käyttöpääomaluottojen kattamiseen.

192 Kun otetaan huomioon kaikki edellä (176—191 kohdassa) esitetty, riidanalaisen päätöksen 2 artikla on kumottava siltä osin kuin siinä määrätään Saksan liittotasavalta perimään takaisin kantajalle vuonna 1995 myönnettyjen investointitukien se osa, joka liittyy kantajan valssilangan kylmäoikaisulaitokseen tekemiin investointeihin, sekä tuki, joka sisältyy kantajalle vuoden 1994 lopussa myönnettyihin 7,2 miljoonan ja 4,8 miljoonan DEM:n suuruisiin valtiontakauksiin, jotka on tarkoitettu käyttöpääomaluottojen kattamiseen. Tämä kanneperuste on hylättävä muilta osin.

Oikeudenkäyntikulut

193 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 3 kohdan mukaan jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi tai jos siihen on muutoin erityisiä syitä, yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan. Vaikka kantaja on käsiteltävänä olevassa asiassa hävinnyt osan vaatimuksistaan, merkittävä osa sen vaatimuksista on hyväksytty.

194 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo siten asian olosuhteiden perusteella tarkoituksenmukaiseksi määrätä, että kantaja vastaa oikeudenkäyntikulujensa kahdesta kolmasosasta ja että komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ja että se velvoitetaan korvaamaan yksi kolmasosa kantajan oikeudenkäyntikuluista.

195 Työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan mukaisesti väliintulijat vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (laajennettu kolmas jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Saksan ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH:lle, Riesa (Sachsen), myöntämistä tuista 11 päivänä marraskuuta 1998 tehdyn komission päätöksen 1999/580/EHTY 1 artiklan ensimmäinen kohta kumotaan siltä osin kuin siinä todetaan, että kantajalle vuonna 1995 myönnettyjen investointitukien se osa, joka liittyy kantajan valssilangan kylmäoikaisulaitokseen tekemiin investointeihin, on yhteisön säännöistä valtion tuesta terästeollisuudelle 18 päivänä joulukuuta 1996 tehdyn komission päätöksen 2496/96/EHTY vastainen eikä sovellu hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille.

2) Päätöksen 1999/580/EHTY 1 artiklan toinen kohta kumotaan siltä osin kuin siinä todetaan, ettei tukea, joka sisältyy kantajalle vuoden 1994 lopussa myönnettyihin valtiontakauksiin, jotka on tarkoitettu 7,2 miljoonan DEM:n ja 4,8 miljoonan DEM:n suuruisten käyttöpääomaluottojen kattamiseen, ollut hyväksytty.

3) Päätöksen 1999/580/EHTY 2 artikla kumotaan siltä osin kuin siinä vaaditaan, että Saksan liittotasavalta perii kantajalta takaisin vuonna 1995 myönnettyjen investointitukien sen osan, joka liittyy kantajan valssilangan kylmäoikaisulaitokseen tekemiin investointeihin, ja tuen, joka sisältyy kantajalle vuoden 1994 lopussa myönnettyihin valtiontakauksiin, jotka on tar-

koitettu 7,2 miljoonan DEM:n ja 4,8 miljoonan DEM:n suuruisten käyttöpääomaluottojen kattamiseen.

4) Kanne hylätään muilta osin.

5) Kantaja vastaa omien oikeudenkäyntikulujensa kahdesta kolmasosasta.

6) Komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan yksi kolmasosa kantajan oikeudenkäyntikuluista.

7) Väliintulijat vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Azizi Mengozzi Lenaerts

Moura Ramos Jaeger

Julistettiin Luxemburgissa 5 päivänä kesäkuuta 2001.

H. Jung J. Azizi

kirjaaja laajennetun kolmannen jaoston puheenjohtaja